

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
ПРЕЗИДЕНТИНИНГ
ФАРМОНИ

УКАЗ
ПРЕЗИДЕНТА
РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН

2019 йил “ 17 ” июнь №ПФ–5742 “ ” 20 г.

**Қишлоқ хўжалигида ер ва сув ресурсларидан
самарали фойдаланиш чора-тадбирлари тўғрисида**

Ҳозирги кунда қишлоқ хўжалигида 20 млн гектардан ортиқ, шу жумладан 3,2 млн гектар суғориладиган экин ер майдонларидан фойдаланиб, аҳолининг эҳтиёжи учун озиқ-овқат маҳсулотлари, иқтисодиёт тармоқлари учун зарур хом ашё етиштирилмоқда.

Суғориладиган майдонларнинг унумдорлигини ошириш, мелиоратив ҳолати ва сув таъминотини яхшилаш мақсадида давлат дастурлари доирасида кенг кўламли ирригация ва мелиорация тадбирлари амалга оширилмоқда.

Натижада 2008–2017 йиллар мобайнида 1,7 млн гектардан ортиқ суғориладиган майдонларнинг сув таъминоти ҳамда 2,5 млн гектар майдонларнинг мелиоратив ҳолатининг яхшиланишига эришилди.

Бироқ, глобал иқлим ўзгариши натижасида сўнгги йилларда даврий равишда кузатилаётган сув танқислиги ва ички ирригация тармоқларининг асосий қисми яроксиз ҳолатга келганлиги суғориладиган экин ерларининг мелиоратив ҳолати ёмонлашишига ва йиллар давомида фойдаланишдан чиқиб кетишига олиб келган.

Республикада йиллар давомида ирригация ва мелиорация ҳолати ёмонлашуви натижасида фойдаланишдан чиқиб кетган ерларни босқичма-босқич қайта фойдаланишга киритиш, ер ости сув захираларидан самарали фойдаланиш, сув тежовчи технологияларни жорий этиш ҳамда ички ирригация тармоқларини реконструкция қилиш орқали сув йўқотилишини камайтириш, шунингдек, бу ишларда салоҳиятли инвесторлар иштирокини таъминлаш мақсадида:

1. Қуйидагилар:

Қишлоқ хўжалигида ер ва сув ресурсларидан самарали фойдаланиш концепцияси (кейинги ўринларда – Концепция) 1-иловага мувофиқ;

Қишлоқ хўжалигида ер ва сув ресурсларидан самарали фойдаланиш концепциясини амалга ошириш бўйича “йўл харитаси” 2-иловага мувофиқ;

2020-2030 йилларда қишлоқ хўжалиги ерларидан фойдаланиш самарадорлигини ошириш бўйича амалга ошириладиган чора-тадбирларнинг прогноз кўрсаткичлари 3-иловага мувофиқ;

2019-2022 йиллар давомида қишлоқ хўжалиги ерларида сув тежовчи технологияларни жорий қилишнинг прогноз кўрсаткичлари 4-иловага мувофиқ тасдиқлансин.

2. Қишлоқ хўжалигида ер ва сув ресурсларидан самарали фойдаланиш концепциясини амалга ошириш доирасида халқаро молия институтлари билан ҳамкорлик қилиш ва давлат-хусусий шерикликни жорий этиш бўйича ишчи гуруҳи (кейинги ўринларда – Ишчи гуруҳи) 5-иловага мувофиқ таркибда тасдиқлансин.

Ишчи гуруҳи (Ж.А.Қўчқоров, А.Ж.Вахабов, Ж.А.Ходжаев)га:

халқаро молия институтларини жалб қилган ҳолда эксперимент тариқасида 2019 йилда **Наманган вилоятининг Поп ва Мингбулоқ туманларида** Концепцияни амалга ошириш тажрибасини яратиш;

эксперимент натижалари асосида 2019 йил 1 ноябрга қадар Концепцияни амалга ошириш тажрибасини бошқа ҳудудларда жорий этиш, шу жумладан ер ва сувдан фойдаланиш соҳасида давлат-хусусий шерикликнинг аниқ шартларини, қўшимча имтиёзлар, алоҳида имтиёзли кредит линияларини ҳамда фойдаланишга киритилган ер ва сувдан фойдаланиш тартибини назарда тутувчи Ҳукумат қарори лойиҳасини ишлаб чиқиш ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасига киритиш топширилсин;

заруратга кўра, мазкур Фармоннинг 2–4-иловаларида белгиланган муддатлар ва ҳудудларни ўзгартириш ҳамда уларга қўшимчалар киритиш ҳуқуқи берилсин.

3. Белгилансинки, Концепцияни амалга ошириш доирасида ирригация-мелиорация тармоқларини тиклаш, реконструкция қилиш, сув тежайдиган технологияларни жорий этиш ҳамда сувсизликка чидамли экинларни экиш орқали фойдаланишга киритиш учун **инвестициявий шартнома ёки давлат-хусусий шериклик асосида 50 йилгача бўлган муддатга:**

қишлоқ хўжалигида фойдаланишдан чиқиб кетган суғориладиган ерлар, шунингдек, лалми ва ўрмон фонди ерлари – Ўзбекистон Республикаси фуқаролари ва қишлоқ хўжалиги корхоналарига;

яйлов, бўз, кўп йиллик дарахтзорлар ва бошқа ерлар – Ўзбекистон Республикаси фуқаролари, қишлоқ хўжалиги корхоналарига, шунингдек Ўзбекистон Республикаси резиденти бўлган инвесторларга берилади.

4. Концепцияни амалга ошириш доирасида ер майдонларини фойдаланишга киритишда:

ердан фойдаланувчиларга қишлоқ хўжалиги экинларини мустақил жойлаштириш, ерга ишлов бермасдан экин экиш ва ерларни **иккиламчи ижарага бериш ҳуқуқи** берилади;

мазкур ер майдонлари мақбуллаштирилмайди, ер участкаси ёки унинг бир қисми давлат ва жамоат эҳтиёжлари учун олиб қўйилишига ердан фойдаланувчи розилиги асосида сарф этилган маблағларнинг бозор қиймати ва олиб қўйиш сабабли етказилган зарарнинг ўрни тўлиқ копланганидан сўнггина рухсат этилади;

ушбу ер майдонларида барпо этиладиган инфратузилма объектларини (дала шийпон, махсулотлар сақланадиган омборхоналар, суғориш иншоотлари ва бошқалар) жойлаштиришга рухсат берилади;

ердан фойдаланувчиларнинг эҳтиёжлари учун олиб келинадиган ва республикада ишлаб чиқарилмайдиган хом-ашё, материаллар, техника, асбоб-ускуналар, эҳтиёт қисмлар Вазирлар Маҳкамаси томонидан белгиланган тартибда божхона тўловлари (қўшилган қиймат солиғидан ташқари) тўлашдан озод қилинади;

қонунчиликда белгиланган имтиёзли давр яқунланганидан сўнг, янгидан фойдаланишга киритилган ер участкасига нисбатан 10 йил давомида ушбу ер участкаси фойдаланишга киритилгунга қадар белгиланган солиқ ставкалари қўлланилади;

инвестициявий шартнома ёки давлат-хусусий шериклик тўғрисидаги битимда назарда тутилган ҳолларда Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджети маблағлари ҳисобидан ҳар бир гектар қишлоқ хўжалигига мўлжалланган ерларни фойдаланишга киритиш билан боғлиқ харажатларнинг **50 фоизи**, лекин базавий ҳисоблаш миқдорининг **50 баробаридан** ошмаган қисми қоплаб берилади;

инвестициявий шартнома ёки давлат-хусусий шериклик тўғрисидаги битимда назарда тутилган ҳолларда Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Тадбиркорлик фаолиятини ривожлантиришни қўллаб-қувватлаш давлат жамғармаси маблағлари ҳисобидан ерларнинг сув таъминоти тизимларини қуриш, реконструкция қилиш учун жалб этилган кредитларнинг бир гектар ҳисобига 40 миллион сўмдан ошмайдиган қисмига тижорат банклари томонидан белгиланган фоиз ставкасининг 5 фоизлик пункти қоплаб берилади;

ер майдонлари **инвестициявий шартнома ёки давлат-хусусий шериклик тўғрисидаги битим имзоланганидан сўнг** қонун ҳужжатларида ваколат берилган давлат органи (мансабдор шахс)нинг қарорига асосан ажратиб берилади.

5. Шундай тартиб ўрнатилсинки, унга мувофиқ:

суғориладиган қишлоқ хўжалиги ерлари махсус муҳофазага олиниб, ушбу ерларни қишлоқ хўжалигидан бошқа мақсадларга, шу жумладан саноат ва фуқаролик объектлари (бинолар ва иншоотлар) қурилиши учун ажратилишига йўл қўйилмайди, Ўзбекистон Республикаси Президентининг қарори билан ажратилмайдиган ерлар бундан мустасно;

қишлоқ хўжалигидан бошқа мақсадларда фойдаланиш учун олиб қўйилмайдиган суғориладиган ерлар учун компенсация тўлови, олиб қўйилаётган ер майдонлари жойлашган жойларни ҳисобга олувчи коэффициентлар қўлланилмаган ҳолда, худди шундай янги ерларни ўзлаштириш учун талаб этиладиган маблағнинг 10 баробари, лалми ерлар ва суғорилмайдиган кўп йиллик дарахтзорлар эгаллаган ерлар, пичанзорлар ва яйловлар ҳолатини тубдан яхшилаш билан боғлиқ харажатларнинг 20 баробари миқдоридан ҳисобланади.

Бунда суғориладиган ерлар учун компенсация тўловининг 90 фоизи, лалми ерлар ва суғорилмайдиган кўп йиллик дарахтзорлар эгаллаган ерлар, пичанзорлар ва яйловлар учун компенсация тўловининг 95 фоизи Республика бюджетига ҳамда мос равишда 10 ва 5 фоизи Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ер ресурслари ва давлат кадастри бошқармаларининг махсус ҳисоб рақамларига ўтказилади.

Ушбу меъёр ўзбошимчалик билан ерларнинг кишлоқ хўжалиги муомаласидан чиқишига сабаб бўлган ҳолларда етказилган зарарни ҳисоблашда ҳам қўлланилади ҳамда ҳисобланган маблағларнинг 95 фоизи Республика бюджетига ва 5 фоизи Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси хузуридаги Агросаноат мажмуи устидан назорат қилиш инспекцияси ҳамда унинг ҳудудий инспекцияларининг ривожлантириш жамғармасига ундирилади;

суғориладиган ерлар ҳисобидан боғдорчилик, узумчилик ва бошқа кўп йиллик дарахтзорлар ҳамда иссиқхона хўжалиklarини ташкил этиш учун ер ажратиш Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан белгиланадиган тартиб асосида амалга оширилади;

янги фермер хўжаликлари ва сув истеъмолчилари уюшмалари сувдан фойдаланиш жойларида сувни **бошқариш ва ҳисобга олиш воситалари билан мажбурий тарзда жиҳозлаш** шarti билан ташкил этилади;

ер майдонларини фойдаланишга киритиш **сувни тежовчи технологиялардан** (томчилатиб, ёмғирлатиб, тупроқ остидан томчилаб суғориш ва бошқалардан) фойдаланган ҳолда амалга оширилади.

6. Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги:

а) мазкур Фармоннинг 3-илоvasида белгиланган кишлоқ хўжалигида фойдаланилмаётган ерларни фойдаланишга киритишда ирригация ва мелиорация объектларини куриш ва реконструкция қилиш учун талаб этилаётган маблағлар, 2019-2029 йиллардаги Инвестиция дастури доирасида давлат бюджетидан мелиорация объектларини куриш ва реконструкция қилиш учун ажратиладиган маблағларнинг 5 фоизи миқдорида қўшимча равишда йўналтирсин;

б) Ўзбекистон Республикаси Давлат геология ва минерал ресурслар қўмитасининг ҳисоб-китоблари асосида “Минерал хом-ашё базасини ривожлантириш ва қайта тўлдириш” Дастурида кўзда тутиладиган кишлоқ хўжалиги экинларини суғоришга яроқли бўлган ер ости сувлари захирасини аниқлаш ишларини молиялаштириш учун давлат бюджетини ҳисобидан маблағ ажратсин;

в) Сув хўжалиги вазирлиги ва Қишлоқ хўжалиги вазирлиги билан биргаликда икки ой муддатда:

қишлоқ хўжалигида фойдаланилмаётган ерларни фойдаланишга киритишда ирригация ва мелиорация объектларини куриш ва реконструкция қилиш билан боғлиқ харажатларни қоплаб бериш тартибини;

ер майдонлари эгаларининг тупроқ унумдорлигини сақлаш ва оширишни рағбатлантирувчи механизмларни назарда тутган ҳолда табақалаштирилган солиқ имтиёзларини жорий қилиш бўйича таклифларни Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасига киритсин;

бир ой муддатда илғор халқаро тажрибаларни инобатга олган ҳолда, ердан фойдаланиш соҳасида давлат-хусусий шериклик тўғрисидаги битимларнинг намунавий шакллари ишлаб чиқсин.

7. Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ хўжалиги вазирлиги:

а) Ер ресурслари, геодезия, картография ва давлат кадастри давлат кўмитаси билан биргаликда 2019 йил 1 октябрга қадар қишлоқ хўжалигига мўлжалланган **ер майдонларини иккиламчи ижарага бериш**ни назарда тутувчи қонун ҳужжатларига ўзгартириш киритиш бўйича Ўзбекистон Республикасининг қонуни лойиҳасини Вазирлар Маҳкамасига киритсин;

б) суғориладиган ва лалми ерлар, тоғ ва тоғолди ҳамда чўл-яйлов ҳудудларининг тупроқ унумдорлигини ошириш, сув ва бошқа табиий ресурслардан самарали фойдаланиш бўйича илмий тадқиқотлар олиб борилишини;

замонавий усуллар асосида мамлакат озиқ-овқат таъминоти барқарорлигига эришиш учун янги серҳосил қишлоқ хўжалиги экинлари, уларнинг бирламчи уруғчилигини яратиш бўйича илмий тадқиқотларни ташкил этилишини ва ҳаётга татбиқ этилишини таъминласин;

в) Фармонда кўрсатилган вазифалар ижросини тўлиқ ва ўз вақтида амалга оширилишини таъминлаш мақсадида вазирлик таркибида қўшимча 4 та штат бирлигидан иборат масъул бошқарма ташкил этсин.

8. Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши ва вилоятлар ҳокимликлари 2020 йил 1 январдан бошлаб:

Қишлоқ хўжалиги вазирлиги, Сув хўжалиги вазирлиги, Ер ресурслари, геодезия, картография ва давлат кадастри давлат кўмитаси, Давлат геология ва минерал ресурслар кўмитаси билан биргаликда ҳар йили 1 ноябрга қадар мазкур Фармоннинг 3-иловасида тасдиқланган майдонларнинг кейинги йилда қайта тикланадиган ва фойдаланишга киритиладиган ер майдонлари манзилли рўйхатини шакллантириб, тасдиқлаш учун Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасига киритиб борсин;

пахта ва ғалла етиштириш рентабеллиги паст бўлган майдони умумий майдоннинг 50 фоиздан ортиқ бўлган туманларнинг барча экин майдонларини ирригация ва мелиорация тармоқларини қуриш, реконструкция қилиш шarti билан пахта ва ғаллани тўлиқ қайта ишлашни ташкил этувчи Ўзбекистон Республикаси резиденти бўлган инвесторларга бериш юзасидан таклифлар киритсин;

ушбу туманларда ташкил этиладиган пахта ва ғаллачилик йўналишидаги инвесторларга мазкур Фармоннинг 4-бандида назарда тутилган имтиёзлар қўлланилсин.

9. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси **бир ой муддатда** Ҳукумат бўйсунувида қишлоқ хўжалиги ерларидан мақсадли ва самарали фойдаланиш, уларни муҳофаза қилиш юзасидан давлат назоратини амалга оширувчи тегишли тузилма ташкил этилишини таъминласин.

10. Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлис палаталарига:

Концепция ва уни амалга ошириш бўйича “Йўл харитаси”ни ўз вақтида ва самарали ижро этилиши устидан парламент ва жамоатчилик назоратини ўрнатиш;

амалга оширилган ишлар тўғрисида вазирлик ва идоралар ҳамда Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ҳокимларининг ахборотларини **ҳар чорақда** Сенат, Қонунчилик палатаси ва тегишлича Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорғи Кенгеси ҳамда халқ депутатлари вилоят Кенгашларининг мажлисларида эшитиб борилишини таъминлаш тавсия этилсин.

11. Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг аграр ва озиқ-овқат соҳаларини ривожлантириш масалалари бўйича **маслаҳатчиси А.Ж. Вахабов** зиммасига – Фармоннинг 3 ва 4-иловаларидаги прогноз кўрсаткичларни, Концепция ва уни амалга ошириш бўйича “Йўл харитаси”ни ўз вақтида ва самарали ижро этилишини мониторинг қилиш ва зарурий чораларни кўриб бориш;

Ўзбекистон Республикаси қишлоқ хўжалиги вазири Ж.А. Ходжаев, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши ва вилоятлар ҳокимлари зиммасига – Концепция ва уни амалга ошириш бўйича “Йўл харитаси”нинг ўз вақтида ва самарали ижро этилишини таъминлаш ҳамда юзага келадиган муаммоларни бартараф этиш юзасидан Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасига таклифлар киритиш;

Ўзбекистон Республикаси сув хўжалиги вазири Ш.Р. Хамраев, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши ва вилоятлар ҳокимлари зиммасига – Фармоннинг 4-иловасидаги прогноз кўрсаткичлари ижросини таъминлаш, фойдаланишга киритилган майдонларда сув тежовчи технологияларни қўллаш, ирригация тармоқларида сув йўқотилишини камайтириш, ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш, қўшимча сув омборларини куриш;

Ўзбекистон Республикаси инвестиция ва ташқи савдо вазири С.Ў. Умурзоқов зиммасига – Фармоннинг 3 ва 4-иловаларидаги вазифаларни амалга ошириш мақсадида халқаро молия институтлари ва чет эл инвесторлари маблағларини жалб қилиш бўйича жавобгарлик юклансин.

12. Ўзбекистон Миллий телерадиокомпанияси, Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрацияси ҳузуридаги Ахборот ва оммавий коммуникациялар агентлиги, Ўзбекистон Миллий ахборот агентлиги ва бошқа оммавий ахборот воситаларига мазкур Фармоннинг мазмун-моҳияти ҳамда унда белгиланган чора-тадбирларнинг амалга оширилишини ёритиб бориш тавсия этилсин.

13. Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ хўжалиги вазирилиги Адлия вазирилиги, бошқа манфаатдор вазирлик ва идоралар билан биргаликда икки ой муддатда қонун ҳужжатларига ушбу Фармондан келиб чиқадиган ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасига таклифлар киритсин.

14. Мазкур Фармоннинг ижросини назорат қилиш Ўзбекистон Республикасининг Бош вазири А.Н. Арипов, Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрацияси раҳбари З.Ш. Низомиддинов зиммасига юклансин.

**Ўзбекистон Республикаси
Президенти**

Ш. Мирзиёев

Тошкент шаҳри

Ўзбекистон Республикаси Президентининг
2019 йил 17 июндаги ПФ-5742-сон Фармониغا
1-илова

Қишлоқ хўжалигида ер ва сув ресурсларидан самарали фойдаланиш КОНЦЕПЦИЯСИ

Ўзбекистон Республикаси бўйича жами ерлар **44 892,4 минг** гектарни ташкил этиб, ерлардан фойдаланиш мақсади ва тартибига кўра **8 та** тоифага бўлинади, жумладан, қишлоқ хўжалигига мўлжалланган ерлар; аҳоли пунктларининг ерлари; саноат, транспорт, алоқа, мудофаа ва бошқа мақсадларга мўлжалланган ерлар; табиатни муҳофаза қилиш, соғломлаштириш ва рекреация мақсадларига мўлжалланган ерлар; тарихий-маданий аҳамиятга молик ерлар; ўрмон фонди ерлари; сув фонди ерлари; захира ерлар.

Қишлоқ хўжалигига мўлжалланган ерлар унумдор ерларга тааллуқли бўлиб, умуммиллий бойлик, қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини ишлаб чиқариш ва мамлакат озиқ-овқат хавфсизлигини таъминлашнинг асосий воситаси ҳисобланади.

Қишлоқ хўжалигига мўлжалланган ерларнинг умумий майдони **20 236,3 минг** гектарни, шундан ҳайдаладиган ерлар **3 988,5 минг** гектарни, кўп йиллик дарахзорлар **383,1 минг** гектарни, бўз ерлар **76 минг** гектарни, пичанзор ва яйловлар **11 028,3 минг** гектарни, бошқа ерлар **4 760,4 минг** гектарни ташкил қилади.

Кейинги йилларда мамлакатимизда ер ва сув муносабатларини такомиллаштириш, қишлоқ хўжалигига мўлжалланган ер майдонларини мақбуллаштириш ва уларни ажратишнинг соддалаштирилган тартибини қўллаш, ер-сув ресурсларидан фойдаланишда замонавий бозор механизмлари, инновацион ва ресурс тежовчи технологияларни жорий қилиш, паст ҳосилли пахта ва ғалла майдонларини қисқартириш ҳисобига юқори даромадли, экспортбоп маҳсулотлар етиштириш бўйича тизимли чоралар амалга оширилмоқда.

Шу билан бирга, республика аҳолиси сонининг юқори суръатлар билан ўсиб бориши, қишлоқ хўжалиги ерларининг бошқа тоифага ўтказилиши ва глобал иқлим ўзгариши таъсирининг кескинлашуви оқибатида охириги 15 йилда аҳоли жон бошига тўғри келадиган суғориладиган ер майдонлари ўлчами **24 фоизга** (0,23 гектардан 0,16 гектаргача), ўртача йиллик сув таъминоти даражаси эса **3 048 метр** кубдан **158,9 метр** кубгача қисқарди.

Узоқ йиллар давомида қишлоқ хўжалиги ерларидан нооқилона фойдаланиш натижасида тупроқнинг табиий унумдорлиги ва экинлар ҳосилдорлиги пасайиб, етиштирилган маҳсулот сифати ёмонлашмоқда, атроф муҳит ифлосланиши ортиб бормоқда.

Жумладан, суғориладиган экин ерларидаги тупроқларнинг **93 фоизида** ҳаракатчан фосфор микдори, **68,3 фоизида** алмашувчан калий микдори, **79,3 фоизида** гумус (чиринди) микдори ўртачадан паст даражага тушиб қолган.

Миллий даромади Ўзбекистон билан деярли бир хил бўлган мамлакатларда қишлоқ хўжалиги эҳтиёжлари учун давлат бюджетининг **4-5 фоизи** йўналтирилади ёки ЯИМга нисбатан ривожланаётган мамлакатларда **1 фоиздан** ортиқроқни, даромади юқори бўлган давлатларда эса **1 фоиздан** камроқни ташкил этади.

Қишлоқ хўжалигида ўртача йиллик сув сарфи **45 696** млн метр куб ёки иқтисодиёт тармоқларида истеъмол қилинган сув ресурсларининг **90 фоизини** ташкил этиб, юқориликча қолмоқда.

Ер ва сув ресурслари тобора танқис бўлиб бораётган шароитда қишлоқ хўжалиги экинларини жойлаштиришда экинларни иқтисодий самарадорлиги ва бозор конъюнктураси инобатга олинмасдан ҳамда интенсив қишлоқ хўжалиги жорий этилмаганлиги сабабли қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариш ҳажми пастлигича қолмоқда.

Жумладан, ривожланган давлатларда **1 метр куб** сув билан **4-6 АҚШ** долларлик маҳсулот етиштирилади бўлса, республикамизда бу кўрсаткич **0,15 АҚШ** долларини ташкил этмоқда.

Ирригация ва мелиорация тадбирларини амалга ошириш йирик капитал қўйилмалар талаб этиши, ушбу мақсадлар учун йўналтириладиган бюджет маблағлари ҳажмининг чекланганлиги, тўғридан-тўғри инвестицияларни, шу жумладан давлат-хусусий шериклик шартлари асосида жалб қилиш масаласига эътибор қаратилмаётганлиги оқибатида қишлоқ хўжалиги ерларининг фойдаланишдан чиқиб кетиши, ҳудудларнинг ресурс ва ишлаб чиқариш салоҳиятидан ноқиллона фойдаланиш каби ҳолатлар юзага келмоқда, бу эса ўз навбатида мамлакат озиқ-овқат хавфсизлигини таъминлаш ва тармоқ экспорт салоҳиятини оширишга салбий таъсир кўрсатмоқда.

Қишлоқ хўжалигида ер ва сув ресурсларидан самарали фойдаланиш концепцияси қишлоқ хўжалиги ерларидан ҳамда сув ва гидроиншоотлардан фойдаланиш самарадорлигини ошириш, қишлоқ хўжалиги ерларининг максимал маҳсулдорлик салоҳиятига эришиш, қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари ҳажмини кўпайтириш, тупроқ унумдорлигини тиклаш, давлат-хусусий шериклик доирасидаги лойиҳаларни амалга ошириш учун қулай шароит яратиш, илғор деҳқончилик тизимларини ва қишлоқ хўжалиги экинларини етиштиришнинг юқори ва интенсив агротехнологияларини жорий қилиш бўйича агротехник, ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш, замонавий ирригация ва мелиорация технологиялари ҳамда ерларни суғориш усулларини кенг жорий этиш, экинлар селекцияси ва уруғчилигини, қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини чуқур қайта ишлаш ва сотиш, логистика ва маркетинг тизимларини ривожлантириш, илм-фан ва амалиёт интеграциясини жадаллаштириш мақсадида қуйидаги асосий йўналишларни ўз ичига олади:

1. Қишлоқ хўжалиги ерларидан фойдаланиш самарадорлигини ошириш.

Фойдаланишдан чиқиб кетган суғориладиган ва фойдаланишга киритиладиган ҳамда ўрмон фонди ерларининг мелиоратив ҳолати, унумдорлиги ва сув таъминотини яхшилаш технологиясини жорий қилганлик учун қишлоқ хўжалиги товар ишлаб чиқарувчиларига имтиёзлар бериш тизимини яратиш.

Қишлоқ хўжалигига мўлжалланган лалми, яйлов ва бошқа ерларни фойдаланишга киритиш мақсадида инвестициявий шартнома ёки давлат-хусусий шериклик шартлари асосида фойдаланишга киритган, яроқсиз сув кудуклари, суғориш насослари, ирригация ва мелиорация тармоқларини таъмирлаган ёки уларни янгидан барпо этган тадбиркорлик субъектларига давлат томонидан кафолатлар бериш.

Қишлоқ хўжалиги ер участкаларини ажратишнинг шаффоф ва тезкор тизимини яратган ҳолда янада такомиллаштириш.

Қишлоқ хўжалиги ерларининг аниқ ҳисоби юритилишини ва янгилаб борилишини таъминлаш, ҳар бир дала контури кесимида маълумотлар базасини шакллантириш мақсадида барча ҳудудларни аэрофотосъёмкадан ўтказиш.

Давлат ер кадастри маълумотларининг ҳаққоний ва тўлиқ шакллантирилишини таъминлаш.

Халқаро молия институтларининг грант маблағларини жалб қилиш ҳамда инвестиция лойиҳалари орқали давлат ер кадастрини юритишда кўп мақсадли ер маълумотларининг автоматлаштирилган ягона тизими – yergeoportal.uz ни ишга тушириш.

Қишлоқ хўжалиги экинларини етиштириш агротехникаси, ер ва сув ресурсларидан фойдаланиш ҳолатини геоахборот тизими орқали мониторинг қилиш, ерни масофадан зондлаш тизимларидан кенг фойдаланиш.

Фойдаланилмаётган ерлар ҳақидаги маълумотларни вилоят, туман (шаҳар) ҳокимликлари, давлат хизматлари агентлиги, мутасадди вазирлик, идора ва ташкилотларнинг расмий веб-сайтларида жойлаштириш амалиётини жорий этиш.

Қишлоқ хўжалиги ерларининг тупроқ унумдорлиги, контури, уларга экинларни жойлаштириш, ҳосилдорликни белгилаш тўғрисидаги маълумотларни вилоят, туман (шаҳар) ҳокимликлари ва манфаатдор ташкилотларнинг расмий веб-сайтларида жойлаштириш амалиётини жорий этиш.

Давлат ер кадастрини юритишда кўп мақсадли ер маълумотларининг автоматлаштирилган ягона тизими yergeoportal.uz ни яратиш мақсадида Корея Республикаси халқаро “КОИСА” жамғармасининг грант маблағлари доирасида инвестициявий лойиҳасини ишлаб чиқиш.

Қишлоқ хўжалигига мўлжалланган лалми, яйлов ва бошқа фойдаланишга киритилган ерларда барпо этиладиган инфратузилма объектларини (дала шийпон, маҳсулотлар сақланадиган омборхоналар, суғориш иншоотлари ва бошқалар) қуриш учун ер участкаларини ажратиш тартибини белгилаш.

Фойдаланишга киритиладиган ерларда барпо этиладиган инфратузилма объектлари минимал меъёрларининг намунавий лойиҳасини ишлаб чиқиш.

Инфратузилма объектларини қуриш учун ер майдонларидан фойдаланиш ҳуқуқини берувчи рухсатномани Адлия вазирлиги ҳузуридаги Давлат хизматлари агентлиги томонидан бериш амалиётини жорий қилиш.

Қишлоқ хўжалигига мўлжалланган ер участкаларини иккиламчи ижарага бериш, шунингдек, деҳқон хўжаликлари ва томорка ер участкаларида мерос қилиб қолдириладиган умрбод эгалик қилиш ҳуқуқини сақлаб қолган ҳолда ер участкасини вақтинча фойдаланиш учун бериш шаклини амалиётга жорий қилиш.

Рентабеллиги паст бўлган пахта, ғалла ва бошқа экинлар ер майдонларини тўлиқ хатловдан ўтказиб, унумдорлиги ва фойдаланиш самарадорлигини ошириш бўйича чора-тадбирлар дастурини, шунингдек, ушбу майдонларда юқори даромадли экинларни жойлаштириш бўйича таклифларни ишлаб чиқиш.

Қишлоқ хўжалиги экинларини жойлаштириш тизимини тубдан такомиллаштириш. Бунда ҳудудларнинг тупроқ, иқлим шароитлари ва сув билан таъминланганлик даражаси, ички ва ташқи бозорда маҳсулотга бўлган талаб, даромадлилиги асосий мезон бўлишини таъминлаш.

Сув танқис ҳудудларда кам сув талаб қиладиган, сувсизликка чидамли ва сув тўплаш хусусиятига эга бўлган экинларни жойлаштириш.

Тармоқларни интенсив ривожлантириш талабидан келиб чиққан ҳолда қишлоқ хўжалиги экинларини экиш схемаларини такомиллаштириш, майдон бирлиги ҳисобига кўчат сонини мақбул даражагача ошириш.

Қишлоқ хўжалиги учун мўлжалланган ерлардан бир мавсумда камида иккита ҳосил олиш чораларини кўриш, ушбу мақсадга эришиш учун тезпишар экинлар уруғи, кўчатлар, минерал ўғит, ёнилғи-мойлаш материаллари ва бошқа турдаги ресурслар билан барқарор таъминлаш тизимини яратиш.

Суғориладиган экин ерларидан янада самарали фойдаланиш, тупроқ унумдорлиги ва қишлоқ хўжалиги экинлари ҳосилдорлигини ошириш мақсадида илмий асосланган алмашлаб экиш тизимини жорий қилиш.

Халқаро тажрибаларга мувофиқ қишлоқ хўжалигининг янги йўналишларини (Organic, Global G.A.P. ва шу кабилар) жорий қилиш ва ривожлантириш.

Қишлоқ хўжалиги ерлари деградациясининг олдини олиш ва уни кескин камайтириш ҳисобига тупроқ унумдорлигини ошириш.

Яйловлардан самарали фойдаланиш тартибини белгилаш, яйлов ва лалми ерлардан фойдаланишнинг илмий асосланган самарали технологияларини ишлаб чиқиш ва жорий этиш.

Фермер хўжалиги ёки бошқа қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини етиштирувчи субъектлар тугатилаётганда ёки мақбуллаштирилаётганда унга ажратилган ер майдонида сарфланган харажатлар (кўп йиллик дарахтзорлар, томчилатиб суғориш тармоқлари ва бошқалар) қийматини ҳисоблаш ва қоплаш тартибини белгилаш.

Боғлар, токзорлар, балиқ ховузларини ва иссиқхоналар ташкил қилишга ер ажратиш тартибини белгилаш, фойдаланишдан чиқиб кетган ерларда гидропоника, вертикал фермалар усулида иссиқхоналар қуришни қўллаб-қувватлаш.

Сув танқис, қишлоқ хўжалиги экинларини етиштириш ва фойдаланишга киритиш имконияти қийин бўлган ерларда тайёр замонавий иссиқхоналарни хорижий инвесторлар ҳамда хорижий молия институтларини жалб қилган ҳолда қуриб, тайёр ҳолда лизингга бериш тизимини яратиш.

Қишлоқ хўжалигида тупроқдан унумли фойдаланиш технологияларини жорий этиш. Бунда ерга ишлов бериш ва экинларни парваришлашнинг илғор инновация (Mini till, No till ва бошқ.) технологияларини амалиётга изчиллик билан татбиқ этиш ҳисобига агротехник тадбирлар сонини минималлаштиришга алоҳида эътибор қаратиш.

Қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари ишлаб чиқарувчиларига суғориладиган ерларнинг мелиоратив ҳолати, унумдорлиги ва сув таъминотини яхшилаш технологияларини жорий қилиш билан боғлиқ харажатларини қоплаб бериш тартибини ишлаб чиқиш.

Қишлоқ хўжалигига мўлжалланган ерларнинг унумдорлиги ва ҳосилдорлиги оширилишини таъминлашни давлат томонидан қўллаб-қувватлаш механизмларини белгилаш.

Ер участкалари эгаларининг тупроқ унумдорлигини сақлаш ва оширишни рағбатлантирувчи механизмларни назарда тутган ҳолда табақалаштирилган солиқ имтиёзларини жорий қилиш.

Қишлоқ хўжалиги учун мўлжалланган ерлардан самарасиз фойдаланганлик учун жавобгарлик чораларини кучайтириш.

Ер ва сув ресурсларидан самарасиз фойдаланишнинг олдини олишни, ерларнинг унумдорлигини ошириш ва сувни тежовчи агротехник тадбирларнинг амалга оширилишини (агротехник регламент) ҳуқуқий жиҳатдан тартибга солиш.

Иктисодий жиҳатдан самарасиз, кам ҳосилли боғ ва узумзорларни яроксиз деб топиш ва экин ерлар тоифасига ўтказиш тартибини белгилаш.

Ҳар 5 йилда бир маротаба давлат бюджети маблағлари ҳисобидан қишлоқ хўжалиги экин майдонларида тупроқнинг агрохимёвий таҳлиллари асосида агрохимёвий хариталарни ишлаб чиқиш.

Шаҳар ва шаҳар атрофидан чиқаётган озик-овқат, хўжалик, чорва ҳамда бошқа органик чиқиндиларни тўплаш ҳамда замонавий технологияларни қўллаган ҳолда органик ўғитлар ишлаб чиқаришни йўлга қўйиш ва қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етиштирувчиларига етказиб бериш.

Ўрмон фонди ерларидан фойдаланишда давлат-хусусий шериклик механизмини йўлга қўйиш.

Ҳар бир ҳудуднинг қишлоқ хўжалиги имкониятларидан келиб чиқиб, маҳаллий ва хорижий компанияларга тақдимот қилиш мақсадида “қишлоқ хўжалиги бўйича инвестиция ҳаб”ларини яратиш.

Рентабеллиги паст бўлган пахта ва ғалла майдонлари 50 фоиздан юқори бўлган туманлардаги барча экин майдонларини ирригация ва мелиорация тармоқларини қуриш, реконструкция қилиш шартлари билан пахта ва ғаллани тўлиқ қайта ишлашни ташкил этувчи кластерларга бериш.

Давлат геология ва минерал ресурслар кўмитаси томонидан қишлоқ хўжалиги экинларини суғоришга яроқли бўлган ер ости сувлари захирасини аниқлаш ишларини амалга ошириш учун давлат бюджети ҳисобидан зарур маблағларни ажратиш.

Фойдаланилмаётган ўрмон фонди ерларида янги ўрмонзорлар ва доривор ўсимликлар плантацияларини барпо этиш мақсадида фойдаланиш учун Ўзбекистон Республикасининг фуқароларига давлат-хусусий шериклик шартлари асосида ўрмон хўжалиги органлари томонидан 50 йилгача муддатга ижарага беришни назарда тутувчи қонун ҳужжатларига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш.

Тупроқ эрозияси ва деградацияси, шамол ва гармселдан муҳофаза қилиш мақсадида биомелиоратив тадбирлар қўллашни кенгайтириш, ихотазорлар барпо этиш ва қайта тиклаш ҳамда ўрмон фонди ерларида чўл-озуқабоп ўсимликлар плантациялари ва уларни ташқи экологик омиллардан муҳофаза қилувчи яйловларни яратиш.

Қайта тикланадиган ва фойдаланишга киритиладиган ер майдонларининг манзилли рўйхатини шакллантириш.

2. Сув ва гидроиншоотлардан фойдаланиш самарадорлигини ошириш, ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш

2020–2030 йилларда сув хўжалигини ривожлантириш концепциясини ишлаб чиқиш.

Сув ресурсларини бошқариш ва ирригация секторини ривожлантириш стратегиясини ишлаб чиқиш.

Сув ва сувдан фойдаланиш соҳасидаги қонун ҳужжатларини тизимлаштириш ва кодификациялаштириш. Бунда сув ресурсларини бошқариш, сувдан фойдаланиш ва уни истеъмол қилиш бўйича самарали механизмларни жорий этиш.

Қишлоқ хўжалиги экинларини суғоришда томчилатиб, ёмғирлатиб суғориш ва бошқа сув тежовчи технологияларни кенг қўллаш, бу борада ер эгалари ва сув истеъмолчиларини рағбатлантириш механизмини кенгайтириш.

Қишлоқ хўжалигига мўлжалланган сув ресурсларини бошқариш ва хизмат кўрсатиш тизимини такомиллаштириш. Бунда сув истеъмолчилари уюшмалари фаолиятини қайта кўриб чиқиш.

Суғориладиган ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш ва барқарор сақлаш мақсадида ирригация ва мелиорация объектларини қуриш ва реконструкция қилиш ҳамда таъмирлаш-тиклаш ишларини амалга ошириб бориш.

2020-2022 йилларга мўлжалланган ирригацияни ривожлантириш ва суғориладиган ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилашга доир давлат дастурини пухта ишлаб чиқиш ва тасдиқлаш.

Енгил конструкцияли пластик лоток ва қувурлар ишлаб чиқариш саноатини ташкил этиш ҳамда насос агрегатлари ишлаб чиқаришни ривожлантириш.

Туман ирригация бўлимлари ходимлари ва фермер хўжаликлари раҳбарларини суғоришда ва шўр ювишда сувдан самарали фойдаланиш ҳамда сувни тежовчи технологияларни қўллаш бўйича кўникма ва билимларини ошириш.

Сув омборлари тармоғини кенгайтириш ҳисобидан лалми ерларни фойдаланишга киритиш. Бунда асосий эътиборни сел сув омборлари ва сунъий сув хавзаларини қуришга қаратиш.

Сув хўжалиги вазирлиги тизимидаги насос станцияларида электр энергиясидан фойдаланиш самарадорлигини ошириш.

Сув истеъмоли соҳасида бозор механизмларини ҳамда сув хўжалиги объектларини эксплуатация қилишда давлат-хусусий шериклик тамойилларини босқичма-босқич жорий этиш.

Сувни етказиб бериш бўйича давлат томонидан қилинаётган харажатларни сув истеъмолчилари томонидан коплаш тартибини белгилаш.

Сув ресурсларини бошқариш, сувдан тежамкорлик билан фойдаланиш ва гидротехник иншоотларнинг техник ҳолатини яхшилаш ва хавфсизлигини таъминлашга қаратилган истиқболли лойиҳалар рўйхатини шакллантириш ва уларни халқаро молия институтларининг маблағлари ҳамда хорижий грантлар ҳисобидан амалга ошириш.

Сув истеъмолчиларининг сувдан фойдаланиш жойларида сувни бошқариш ва ҳисобга олиш воситалари билан босқичма-босқич жиҳозланишини ташкил этиш.

Ер ости захира сув ресурсларидан самарали фойдаланиш бўйича технологияларни ишлаб чиқиш ва жорий этиш. Қишлоқ хўжалигида ер ости сувларидан ўзбошимчалик билан сув олиш ва ундан исрофгарчилик билан фойдаланиш ҳолатларининг олдини олиш.

Ҳозирги замон талабларидан келиб чиқиб, илмий асосланган тарзда суғориладиган ерларни гидромодул районларга қайта бўлиш ва тасдиқлаш.

Сув ва ер ресурсларидан тежовчи ва улардан оқилона фойдаланишга имкон яратиш берувчи суғориш ва мелиоратив техника, машина ва қурилмаларни ишлаб чиқаришни ташкил қилиш.

Белгиланган сув олиш лимитларидан тежаб фойдаланган, суғоришда сувни иқтисод қилувчи суғориш технологиялари жорий қилиб, сув истеъмол қилаётган сувдан фойдаланувчилар ва сув истеъмолчиларини рағбатлантириш тартибини ишлаб чиқиш.

Сув истеъмолчилари ва сувдан фойдаланувчилар томонидан сув олиш тартибини бузганлик учун жавобгарликни кучайтириш.

Қишлоқ хўжалиги экинларини суғоришга яроқли ер ости сувлари захирасини кўпайтириш учун излаш, баҳолаш гидрогеологик ишларини ўтказиш ва суғориладиган ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш учун изланишлар олиб бориш.

Ер ости суви истеъмолчиларининг ягона Давлат статистик ҳисобот юритиш тартибини татбиқ этиш ҳамда ер ости сувларидан фойдаланишнинг мониторинг тизимини ривожлантириш.

3. Қишлоқ хўжалиги экинлари селекцияси ва уруғчилигини ривожлантириш

Қишлоқ хўжалиги экинлари селекцияси ва уруғчилиги ҳамда уруғшунослиги соҳасидаги илмий тадқиқот ишлари кўламини кенгайтириш.

Уруғчилик соҳасида замонавий миллий, шу жумладан импорт ўрнини босувчи ҳамда юкори даромадли ва экспортбоп экинлар навларини яратиш механизмини такомиллаштириш.

Қишлоқ хўжалиги экинлари уруғларини етиштириш тизимини такомиллаштириш, шу жумладан сабзавот, полиз, дуккакли, озуқа ва мойли экинлар уруғларини етиштириш ва етказиб беришнинг самарали механизмини яратиш.

Яратилаётган маҳаллий навлар ва хорижий давлатлардан импорт қилинаётган нав ва дурагайларни синов ва давлат реестрига киритиш ишларини тубдан такомиллаштириш.

Жаҳон бозори конъюнктурасини ҳисобга олган ҳолда, республика тупроқ-иклим шароитларига мос бўлган ноанъанавий қишлоқ хўжалиги экинлари селекцияси ва уруғчилигини йўлга қўйиш.

Қишлоқ хўжалиги уруғчилиги йўналишидаги барча илмий тадқиқот муассасаларида йўқолиб кетиш хавфи остида бўлган маҳаллий навларни қайта тиклаш ва улар асосида органик (экологик тоза) уруғчиликни ташкил этиш ва ривожлантириш бўйича илмий-тадқиқот ва амалий ишларни кенгайтириш ҳамда давлат-хусусий шериклик шартлари асосида ушбу ишлар натижаларини реализация қилиш тадбирларини амалга ошириш.

Қурғокчилик ва шўрланишга бардошли экинлар селекцияси ҳамда уруғчилигини йўлга қўйиш. Азотни тўплаш технологияларини такомиллаштириш, донли экинларда дуккаклилар генини жорий этиш ҳисобига азотлашиш хусусиятини яратиш, азотни тўпловчи микроблар ва ташувчиларни генетик жиҳатдан яхшилаш.

“In vitro” лабораториялари ва кўчатчилик хўжаликларида юқори сифат кўрсаткичли, сувсизликка чидамли мевали дарахт ҳамда ток кўчатлари навларини кўпайтириш.

Уруғчилик бўйича халқаро ташкилотларга (ISTA, OECD, ISF ва ҳ.к.) босқичма-босқич аъзо бўлиш, уруғчилик соҳасида фаолият юритаётган йирик хорижий компаниялар билан ҳамкорлик қилиш ҳамда уруғликлар бўйича тақдим этилаётган мувофиқлик сертификатларининг халқаро даражада тан олиншига эришиш.

Давлат-хусусий шериклик шартлари асосида уруғчилик кластерларини ташкил қилиш, уларни давлат томонидан қўллаб-қувватлашнинг самарали механизмларини жорий этиш.

4. Қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини чуқур қайта ишлаш ва сотиш, логистика ва маркетинг тизимларини ривожлантириш.

Худудлар ихтисослашуви, ички ва ташқи бозорлардаги маҳсулотларга бўлган талабни ҳисобга олган ҳолда инвестициялар, шу жумладан тўғридан-тўғри хорижий инвестициялар иштирокида замонавий улгуржи-таксимот марказларини (ОРЦ) ташкил этиш.

Қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини етиштириш, қайта ишлаш ва тайёр маҳсулотларни ишлаб чиқариш жараёнини ўз ичига оладиган кластерларни жадал ривожлантириш.

Қишлоқ хўжалиги ва озиқ-овқат маҳсулотларининг сифати, хавфсизлиги, етказиб бериш шартлари даражасини оширишни таъминлаш.

Қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини етиштириш, қайта ишлаш ва экспорт қилишда логистика марказлари, агросаноат комплекслари фаолиятини ривожлантириш.

Ривожланган хорижий мамлакатлар тажрибаси, соҳада татбиқ этилган замонавий техника ва технологиялар асосида халқаро талабларга мос келадиган қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини йиғиб олиш, сақлаш, ташиш ва кутилмаган зиёнларни қоплаш бўйича давлат стандартларини ишлаб чиқиш.

Қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари экспорт ҳажмини оширишнинг самарали механизмини жорий этиш.

Юқори малакали маркетинглар тайёрлаш сифатини ошириш, қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари ички ва ташқи бозорларида маркетинг тадқиқотлари олиб бориш кўламини кенгайтиришни қўллаб-қувватлаш чораларини қўллаш.

5. Ер ва сув ресурсларидан самарали фойдаланишда илм-фан ва амалиёт интеграциясини жадаллаштириш.

Ер ва сув муносабатлари бўйича тор ихтисосликдаги мутахассислар тайёрлаш бўйича янги ўқув йўналишлари (геодезия, картография ва ҳ.к.) ва факультетлар, шу жумладан етакчи хорижий олий таълим муассасалари билан қўшма факультетлар очиш.

Илмий тадқиқот мавзуларини ҳудудлар ва қишлоқ хўжалигининг муаммолари ечимларидан келиб чиққан ҳолда шакллантириш ва натижаларини тижоратлаштириш.

Тупроқ унумдорлигини ошириш, тупроқ эрозияси ва деградациясининг олдини олишга қаратилган илмий тадқиқотларни олиб боришни жадаллаштириш.

Қишлоқ хўжалиги йўналишидаги илмий тадқиқотларни олиб бориш, инновацион ишланмаларни ишлаб чиқиш ва жорий этишда давлат-хусусий шериклик механизмини, хусусий секторнинг иштирокини рағбатлантиришнинг самарали механизмларини кенг жорий қилиш.

Хорижий давлатларнинг қишлоқ хўжалиги экинлари серҳосил навлари ва чорва молларининг маҳсулдор зотлари ҳамда турларини маҳаллийлаштириш борасидаги илмий-амалий фаолият ҳамда ҳамкорликни тизимли ташкил этиш.

Соҳа бўйича докторантура ва таянч докторантура орқали илмий даражали юксак малакали илмий ходимларни тайёрлашни кенгайтириш, уларга муаммоли ва долзарб мавзулар бўйича илмий тадқиқот ишларини олиб боришлари учун барча шарт-шароитларни яратиш.

Илмий тадқиқотлар натижасида “Ақлли ва рақамли қишлоқ хўжалиги” технологиясини жорий этишга, унинг техник воситалари ва технология ускуналарини ишлаб чиқаришда маҳаллийлаштиришга эришиш. Бунда:

“Ақлли ва рақамли қишлоқ хўжалиги” технологиясини жорий этишда халқаро молия институтларининг маблағлари ва грантларини жалб этиш;

“Ақлли ва рақамли қишлоқ хўжалиги” технологияларини жорий этиш вазифаларидан келиб чиққан ҳолда қишлоқ хўжалиги йўналишидаги олий таълим муассасаларида мутахассис кадрларни тайёрлашни йўлга қўйиш.

Илмий-тадқиқот институтларининг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш, илмий лабораторияларини модернизация қилиш, замонавий жиҳозлар билан таъминлаш ва таъмирлаш.

Суғориш зоналарини, минтақанинг сув билан таъминланганлигини ҳисобга олган ҳолда қишлоқ хўжалиги экинларининг суғориш техника ва технологияларини такомиллаштириш бўйича тавсиялар ишлаб чиқиш.

Жаҳон амалиётини ўрганган ҳолда ноанъанавий суғориш технологияларини ишлаб чиқиш ва татбиқ этиш.

**Қишлоқ хўжалигида ер ва сув ресурсларидан самарали фойдаланиш концепциясини амалга ошириш бўйича
“ЙЎЛ ХАРИТАСИ”**

т/р	Тадбирлар номланиши	Амалга ошириш шакли	Ижро муддати	Масъул ижрочилар
I. Қишлоқ хўжалиги ерларидан фойдаланиш самарадорлигини ошириш				
1.	Қишлоқ хўжалиги ерларининг аниқ ҳисоби юритилишини ва янгилаб борилишини таъминлаш, ҳар бир дала контури кесимида маълумотлар базасини шакллантириш мақсадида барча ҳудудларни аэрофотосъёмкадан ўтказиш. Бунда: аэрофотосъёмка ишларига мўлжалланган махсус учувчи ускуна ажратилишини ва учуш учун барча зарур шароитларни яратишни; самовий ҳудуддан фойдаланиш ва самолёт, енгил учуш аппаратлари (мотодельтапланлар) ҳамда учувчисиз учуш аппаратлари ёрдамида суратга олиш воситаларидан фойдаланишга қисқа муддатда рухсатномалар берилишини; аэрофотосъёмка материалларини назорат кўригидан ўтказилишини назарда тутувчи зарур тадбирларни белгилаш.	Комплекс чора-тадбирлар	2019 йил ноябрь 2019–2021 йиллар	“Давергеодезкадастр” кўмитаси, Қишлоқ хўжалиги вазирлиги, “Uzbekistan Airways” АЖ, “Uzbekistan Helicopters” МЧЖ, “AGRO-PARVOZ” КТАИЧК МЧЖ, манфаатдор вазирлик ва идоралар
2.	Қишлоқ хўжалиги экинларини етиштириш агротехникаси, ер ва сув ресурсларидан фойдаланиш ҳолатини геоахборот тизими орқали мониторинг қилиш, ерни масофадан зондлаш тизимларидан кенг фойдаланиш.	Комплекс чора-тадбирлар	2019–2021 йиллар, доимий	Қишлоқ хўжалиги вазирлиги “Давергеодезкадастр” кўмитаси, Ахборот технологиялари ва коммуникацияларини ривожлантириш вазирлиги, Инновацион ривожланиш вазирлиги
3.	Давлат ер кадастрини юритишда кўп мақсадли ер маълумотларининг автоматлаштирилган ягона тизими (Ергеопортал)ни яратиш мақсадида Корея Республикаси халқаро “КОИСА” жамғармасининг грант маблағлари доирасида инвестиция лойиҳасини ишлаб чиқиш.	Комплекс чора-тадбирлар	2019–2022 йиллар	“Давергеодезкадастр” кўмитаси, Ахборот технологиялари ва коммуникацияларини ривожлантириш вазирлиги, Инвестициялар ва ташқи савдо вазирлиги

т/р	Тадбирлар номланиши	Амалга ошириш шакли	Ижро муддати	Масъул ижрочилар
4.	Қишлоқ хўжалигига мўлжалланган лалми, яйлов ва бошқа фойдаланишга киритиладиган ерларда барпо этиладиган инфратузилма объектларининг (дала шийпон, маҳсулотлар сакланадиган омборхоналар, суғориш иншоотлари ва бошқалар) минимал меъёрларини ишлаб чиқиш.	Норматив-ҳуқуқий ҳужжат	2019 йил сентябрь	Курилиш вазирлиги, “Давергеодезкадастр” кўмитаси, Адлия вазирлиги, Қишлоқ хўжалиги вазирлиги, Сув хўжалиги вазирлиги, манфаатдор вазирлик ва идоралар
5.	Ер ости сувлари манбаларидан фойдаланган ҳолда ерларни фойдаланишга киритишда ер ости сувлари захираси дахлсизлиги ҳамда ер ости сув захираларидан фойдаланишнинг ўсимлик ва ҳайвонот дунёсига салбий таъсир этишининг олди олиниши таъминлаш.	Комплекс чора-тадбирлар	2019 йил август	Давлат геология ва минерал ресурслар кўмитаси, Экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш давлат кўмитаси, “Давергеодезкадастр” кўмитаси, Ўрмон хўжалиги давлат кўмитаси
6.	Қишлоқ хўжалигига мўлжалланган ер участкаларини иккиламчи ижарага бериш, шунингдек, деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер участкаларида мерос қилиб қолдирилган умрбод эгалик қилиш ҳуқуқини сақлаб қолган ҳолда ер участкасини вақтинча фойдаланиш учун бериш шаклини амалиётга жорий қилиш	Ўзбекистон Республикаси қонуни лойиҳаси	2019 йил 1 октябрга қадар	Қишлоқ хўжалиги вазирлиги, “Давергеодезкадастр” кўмитаси, Ўрмон хўжалиги давлат кўмитаси, Ветеринария ва чорвачиликни ривожлантириш давлат кўмитаси
7.	Рентабеллиги паст бўлган пахта, галла ва бошқа экинлар ер майдонларини тўлиқ хатловдан ўтказиб, унумдорлиги ва фойдаланиш самарадорлигини ошириш бўйича чора-тадбирлар дастурини шунингдек, ушбу майдонларда юқори даромадли экинларни жойлаштириш бўйича таклифларни ишлаб чиқиш.	Вазирлар Маҳкамасининг қарори	2019 йил 20 декабрга қадар	Қишлоқ хўжалиги вазирлиги, “Давергеодезкадастр” кўмитаси, Сув хўжалиги вазирлиги, Иқтисодиёт ва саноат вазирлиги, Ўзбекистон фермер, деҳқон хўжалиги ва томорқа ер эгалари кенгаши
8.	Қишлоқ хўжалиги экинларини жойлаштириш тизимини тубдан такомиллаштириш. Бунда: худудларнинг табиий иқлим шароитлари ва сув билан таъминланганлик даражаси, ички ва ташқи бозорда маҳсулотга бўлган талаб, даромадлилиги асосий мезон бўлишини таъминлаш; сув танқис худудларда сувсизликка чидамли ва сув тўплаш хусусиятига эга бўлган экинларни жойлаштириш.	Норматив-ҳуқуқий ҳужжат	2020 йил февраль	Қишлоқ хўжалиги вазирлиги, “Давергеодезкадастр” кўмитаси, Сув хўжалиги вазирлиги, Инвестициялар ва ташқи савдо вазирлиги, Инновацион ривожланиш вазирлиги, Фанлар академияси

т/р	Тадбирлар номланиши	Амалга ошириш шакли	Ижро муддати	Масъул ижрочилар
9.	Тармоқларни интенсив ривожлантириш талабидан келиб чиққан ҳолда қишлоқ хўжалиги экинларини экиш схемаларини такомиллаштириш, майдон бирлиги ҳисобига кўчат сонини мақбул даражагача ошириш.	Комплекс чора-тадбирлар	2019–2021 йиллар	Қишлоқ хўжалиги вазирлиги, “Давергеодезкадастр” кўмитаси, Инновацион ривожланиш вазирлиги, Фанлар академияси
10.	Қишлоқ хўжалиги учун мўлжалланган ерлардан бир мавсумда камида икки марта ҳосил олиш чораларини кўриш, ушбу мақсадга эришиш учун тезпишар экинлар уруғи, кўчатлар, минерал ўғит, ёнилги-мойлаш материаллари ва бошқа турдаги ресурслар билан барқарор таъминлаш тизимини яратиш.	Комплекс чора-тадбирлар	2019–2021 йиллар	Вазирлар Маҳкамаси, Қишлоқ хўжалиги вазирлиги, “Ўзкимёсаноат” АЖ, “Ўзагрокимёхимоя” АЖ, “Ўзнефтмахсулот” АЖ, “Ўзбекэнерго” АЖ, “Ўзагросервис” АЖ, Республика товар-хом ашё биржаси, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши ва вилоятлар ҳокимликлари
11.	Сугориладиган экин ерларидан янада самарали фойдаланиш, туپроқ унумдорлиги ва қишлоқ хўжалиги экинлари ҳосилдорлигини ошириш мақсадида илмий асосланган алмашлаб экиш тизимини жорий қилиш.	Комплекс чора-тадбирлар	2019–2021 йиллар	Қишлоқ хўжалиги вазирлиги, Сув хўжалиги вазирлиги, “Давергеодезкадастр” кўмитаси, Ўзбекистон фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер эгалари кенгаши, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши ва вилоятлар ҳокимликлари
12.	Қишлоқ хўжалиги ерлари деградациясининг олдини олиш ва уни кескин камайтириш ҳисобига туپроқ унумдорлигини ошириш. Бунда: ерларнинг балл бонитети пасайиши сабабини ўрганиш ва уни бартараф этиш; шўрланган сугориладиган ерлардан шўрга чидамли экинларни экиш учун фойдаланиш; деградациянинг олдини олиш учун замонавий технологияларни кенг жорий этиш.	Комплекс чора-тадбирлар	Доимий 2021 йил март доимий 2022 йил май	“Давергеодезкадастр” кўмитаси, Қишлоқ хўжалиги вазирлиги, Сув хўжалиги вазирлиги, Инновацион ривожланиш вазирлиги, Иқтисодиёт ва саноат вазирлиги, Ўзбекистон фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер эгалари кенгаши, манфаатдор вазирлик ва идоралар

т/р	Тадбирлар номланиши	Амалга ошириш шакли	Ижро муддати	Масъул ижрочилар
13.	Фермер хўжалиги ёки бошқа қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини етиштирувчи субъектлар тугатилаётганда ёки мақбуллаштирилаётганда унга ажратилган ер майдонида сарфланган харажатлар (кўп йиллик дарахтзорлар, томчилатиб сугориш тармоқлари ва бошқалар) қийматини ҳисоблаш ва коплаш тартибини белгилаш.	Норматив-ҳуқуқий ҳужжат	2020 йил апрель	Қишлоқ хўжалиги вазирлиги, Сув хўжалиги вазирлиги, “Давергеодезкадастр” қўмитаси, Ўзбекистон фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер эгалари кенгаши
14.	Боғлар, токзорлар, балиқ ҳовузлари ва иссиқхоналар ташкил қилишга ер ажратиш тартибини белгилаш, фойдаланишдан чиқиб кетган ерларда гидропоника, вертикал фермалар усулида иссиқхоналар қуришни қўллаб-қувватлаш. Бунда: иссиқхона, шу жумладан гидропоника ва аэропоника усулида ҳосил етиштириш учун қишлоқ хўжалигида фойдаланилмайдиган ерлар ёки яйлов ва лалми ерларни фойдаланишга киритиш ҳисобидан ёхуд сув таъминоти оғир ерлардан; балиқ ҳовузлари учун зарур сув таъминотига эга бўлган ва агрофидаги ерларни мелиоратив ҳолати ёмонлашишига олиб келмайдиган қишлоқ хўжалигида фойдаланилмайдиган ерлардан ажратишга эътибор қаратиш.	Норматив-ҳуқуқий ҳужжат	2019 йил октябрь	“Давергеодезкадастр” қўмитаси, Қишлоқ хўжалиги вазирлиги, Сув хўжалиги вазирлиги, Иқтисодиёт ва саноат вазирлиги
15.	Сув танқис, қишлоқ хўжалиги экинларини етиштириш ва фойдаланишга киритиш имконияти бўлмаган ерларда тайёр замонавий иссиқхоналарни хорижий инвесторлар ҳамда хорижий молия институтларини жалб қилган ҳолда қуриб, тайёр ҳолда лизингга бериш тизимини яратиш.	Норматив-ҳуқуқий ҳужжат	2019 йил октябрь	Инвестициялар ва ташқи савдо вазирлиги, Иқтисодиёт ва савдо вазирлиги, Молия вазирлиги, Қишлоқ хўжалиги вазирлиги
16.	Қишлоқ хўжалигида тупроқдан унумли фойдаланиш технологияларини жорий этиш. Бунда: ноорганик ўғитлар ва пестицидлар қўлланилишини минималлаштириш, мавжуд захиралардан кенг фойдаланиш; ерга ишлов бериш ва экинларни парваришlashнинг илғор инновацион (Mini till, No till ва бошқ.) технологияларини амалиётга татбиқ этиш ҳисобига агротехник тадбирлар сонини минималлаштириш; тупроқнинг токсик элементлар билан ифлосланиш даражасини акс эттирувчи 3D форматдаги тупроқ экологик хариталарини ишлаб чиқиш;	Комплекс чора-тадбирлар	Доимий 2021 йил март	“Давергеодезкадастр” қўмитаси, Қишлоқ хўжалиги вазирлиги, Сув хўжалиги вазирлиги, Инновацион ривожланиш вазирлиги, Фанлар академияси, Ўзбекистон фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер эгалари кенгаши, манфаатдор вазирлик ва идоралар

т/р	Тадбирлар номланиши	Амалга ошириш шакли	Ижро муддати	Масъул ижрочилар
	тупроқ унумдорлигини тикловчи ҳамда токсик элементларни парчаловчи микроорганизм гуруҳларини танлаб олиш ва комплекс равишда тупроқ таркибига иннокуляция қилиш.		2021 йил август, доимий	
17.	Қишлоқ хўжалигида фойдаланилмаётган ерларни фойдаланишга киритишда ирригация ва мелиорация объектларини қуриш ва реконструкция қилиш билан боғлиқ харажатларни қоплаб бериш тартибини ишлаб чиқиш.	Норматив-ҳуқуқий ҳужжат	2019 йил август	Молия вазирлиги, Сув хўжалиги вазирлиги, Қишлоқ хўжалиги вазирлиги, манфаатдор вазирлик ва идоралар
18.	Ер участкалари эгаларининг тупроқ унумдорлигини сақлаш ва оширишни рағбатлантирувчи механизмларни назарда тутган ҳолда табақалаштирилган солиққа тортиш тартибини жорий қилиш.	Норматив-ҳуқуқий ҳужжат	2019 йил август	Давлат солиқ қўмитаси, Молия вазирлиги, манфаатдор вазирлик ва идоралар
19.	Ер ва сув ресурсларидан самарасиз фойдаланганлик учун жавобгарлик чораларини кучайтириш. Бунда: қишлоқ хўжалиги учун мўлжалланган ерлардан самарасиз фойдаланиш оқибатида ер унумдорлигининг пасайишига, мелиоратив ҳолатининг ёмонлашувига йўл қўйган ердан фойдаланувчиларга ҳамда ер участкаларини ўзбошимчалик билан эгаллаб олганлик учун жавобгарлик чораларини кучайтириш; фойдаланишга киритилган ер участкасидан фойдаланувчиларнинг фаолиятига қонунга хилоф равишда аралаштириш, шунингдек, ер участкасини асоссиз равишда ҳокимликлар захирасига қайтариб олиш учун жавобгарликни кучайтириш; қишлоқ хўжалигига мўлжалланган суғориладиган экин ерларни бошқа мақсадлар учун ажратиб беришга йўл қўйган мансабдор шахсларни маъмурий ва жиноий жавобгарликка тортиш; суддан тежамли ва самарали фойдаланиши, сувнинг қатъий равишда белгиланган лимит асосида ишлатилиши устидан назоратни кучайтиришни назарда тутиш.	Ўзбекистон Республикасининг қонуни лойиҳаси	2019 йил октябрь	Агроинспекция, Бош прокуратура, “Давергеодэскадастр” қўмитаси, Қишлоқ хўжалиги вазирлиги, Сув хўжалиги вазирлиги, манфаатдор вазирлик ва идоралар
20.	Ер ва сув ресурсларидан самарасиз фойдаланишнинг олдини олишни, ерларнинг унумдорлигини ошириш ва сувни тежовчи агротехник тадбирларни амалга оширишни (агротехник регламент) ҳуқуқий жиҳатдан тартибга солиш.	Норматив-ҳуқуқий ҳужжат	2020 йил 1 майга қадар	Агроинспекция, Сув хўжалиги вазирлиги, “Давергеодэскадастр” давлат қўмитаси, манфаатдор вазирлик ва идоралар

т/р	Тадбирлар номланиши	Амалга ошириш шакли	Ижро муддати	Масъул ижрочилар
21.	Иқтисодий жиҳатдан самарасиз, кам ҳосилли бог ва узумзорларни яроксиз деб топиш ва экин ерлар тоифасига ўтказиш тартибини белгилаш.	Вазирлар Маҳкамасининг қарори	2019 йил август	Қишлоқ хўжалиги вазирлиги, “Давергеодезкадастр” қўмитаси, манфаатдор вазирлик ва идоралар
22.	Шаҳар ва шаҳар атрофидан чиқаётган озик-овқат, хўжалик, чорва ҳамда бошқа органик чикиндиларни тўплаш ҳамда замонавий технологияларни қўллаган ҳолда органик ўғитлар ишлаб чиқаришни йўлга қўйиш ва қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етиштирувчиларига етказиб бериш.	Комплекс чора-тадбирлар	2019–2021 йиллар	“Ўзкимёсанот” АЖ, “Ўзагрокимёхимоя” АЖ, Экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси, манфаатдор вазирлик ва идоралар
23.	Ўрмон фонди ерларидан фойдаланишда давлат-хусусий шериклик механизмини йўлга қўйиш.	Норматив-ҳуқуқий ҳужжат	2019 йил сентябрь	Ўрмон хўжалиги давлат қўмитаси, “Давергеодезкадастр” қўмитаси, Қишлоқ хўжалиги вазирлиги, Молия вазирлиги ҳузуридаги Давлат-хусусий шериклик агентлиги
24.	Ҳар бир ҳудуднинг қишлоқ хўжалиги имкониятларидан келиб чиқиб, маҳаллий ва хорижий компанияларга тақдимот қилиш мақсадида “қишлоқ хўжалиги бўйича инвестиция хаб”ларни яратиш.	Комплекс чора-тадбирлар	2019 йил якунига қадар	Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши ва вилоятлар ҳокимликлари, Инвестициялар ва ташқи савдо вазирлиги
25.	Рентабеллиги паст бўлган пахта ва ғалла майдонлари 50 фоиздан юқори бўлган туманлардаги барча экин майдонларини ирригация ва мелиорация тармоқларини қуриш, реконструкция қилиш шартлари билан пахта ва ғаллани тўлиқ қайта ишлашни ташкил этувчи кластерларга бериш.	Норматив-ҳуқуқий ҳужжат	ҳар йили декабрь ойида	“Ўзтўқимачиликсаноат” уюшмаси, Қишлоқ хўжалиги вазирлиги, Иқтисодиёт ва саноат вазирлиги
26.	Давлат геология ва минерал ресурслар қўмитаси томонидан қишлоқ хўжалиги экинларини сугоришга ярокли бўлган ер ости сувлари захирасини аниқлаш ишларини амалга ошириш учун давлат бюджети ҳисобидан зарур маблағларни ажратиш.	Норматив-ҳуқуқий ҳужжат	ҳар йили декабрь ойида	Молия вазирлиги, Иқтисодиёт ва саноат вазирлиги, манфаатдор вазирлик ва идоралар
27.	Фойдаланилмаётган ўрмон фонди ерларидан фойдаланиш учун Ўзбекистон Республикасининг фуқароларига давлат-хусусий шериклик асосида ўрмон хўжалиги органлари томонидан 50 йилгача муддатга ижарага беришни назарда тутувчи қонун ҳужжатларига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш.	Ўзбекистон Республикасининг қонуни лойиҳаси	2019 йил август	Ўрмон хўжалиги давлат қўмитаси, Молия вазирлиги, манфаатдор вазирлик ва идоралар

т/р	Тадбирлар номланиши	Амалга ошириш шакли	Ижро муддати	Масъул ижрочилар
28.	Тупроқ эрозияси ва деградацияси, шамол ва гармселдан муҳофаза қилиш мақсадида биомелиоратив тадбирларни қўллашни кенгайтириш, ихотазорлар барпо этиш ва қайта тиклаш ҳамда ўрмон фонди ерларида чўл-озукабоп ўсимликлар плантациялари ва уларни ташки экологик омиллардан муҳофаза қилувчи яйловларни яратиш.	Комплексе чора-тадбирлар	2019–2023 йиллар	Ўрмон хўжалиги давлат қўмитаси, манфаатдор вазирлик ва идоралар
29.	Наманган вилоятининг Поп ва Мишбулок туманида фойдаланишдан чиққан суғориладиган, фойдаланилмаётган бўз ва яйлов, шунингдек, ўрмон фонди ерларини фойдаланишга киритиш ва улардан самарали фойдаланишни синов тариқасида давлат-хусусий шериклик асосида ташкил этиш.	Норматив-ҳуқуқий ҳужжат	2019 йил август	Қишлоқ хўжалигида ер ва сув ресурсларидан самарали фойдаланиш концепциясини амалга ошириш доирасида халқаро молия институтлари билан ҳамкорлик қилиш ва давлат-хусусий шерикликни жорий этиш бўйича ишчи гуруҳи, Наманган вилояти ҳокимлиги
30.	Давлат ўрмон фонди ерларини ер тоифалари ва турлари бўйича (экин ерлари, қўп йиллик дарахтзорлар, яйлов ва пичанзорлар) тўлиқ хатловдан ўтказиш, мазкур ерлардан мақсадли ва самарали фойдаланиш аҳволини мунтазам ўрганиш. Бунда: чўлланиш ва эрозияга қарши химоя ўрмонзорларини кўпайтириш; бўш турган майдонлардан самарали фойдаланиш (доривор ўсимликлар, чорвачилик, мевали-манзарали дарахтлар, шунингдек, пистачилик, ёнғоқчилик ва бошқалар); Ўрмон фонди ерларидан олинadиган маҳсулотлар ҳисобини юритишнинг ягона механизмини жорий қилиш; ерларнинг унумдорлигини ошириш, самарали фойдаланилишини таъминлаш.	Норматив-ҳуқуқий ҳужжат Комплексе чора-тадбирлар	2019 йил сентябрь 2019–2021 йиллар, доимий	Ўрмон хўжалиги давлат қўмитаси, “Давергеодезкадастр” қўмитаси, Молия вазирлиги, Экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси, Қишлоқ хўжалиги вазирлиги, Сув хўжалиги вазирлиги, манфаатдор вазирлик ва идоралар
II. Сув ва гидроиншоотлардан фойдаланиш самарадорлигини ошириш, ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш				
31.	2020–2030 йилларда сув хўжалигини ривожлантириш концепциясини ишлаб чиқиш.	Ўзбекистон Республикаси Президентининг қарори	2019 йил 1 ноябрь	Сув хўжалиги вазирлиги, Қишлоқ хўжалиги вазирлиги, Иқтисодиёт ва саноат вазирлиги, Молия вазирлиги

т/р	Тадбирлар номланиши	Амалга ошириш шакли	Ижро муддати	Масъул ижрочилар
32.	Сув ресурсларини бошқариш ва ирригация секторини ривожлантириш стратегиясини ишлаб чиқиш.	Ўзбекистон Республикаси Президентининг қарори	2020 йил 1 сентябрь	Сув хўжалиги вазирлиги, Қишлоқ хўжалиги вазирлиги, Иқтисодиёт ва саноат вазирлиги, Молия вазирлиги, Экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси, Геология ва минерал ресурслар давлат қўмитаси, Уй-жой коммунал хизмат кўрсатиш вазирлиги
33.	Сув ва сувдан фойдаланиш соҳасидаги қонун ҳужжатларини тизимлаштириш ва кодификациялаштириш. Бунда сув ресурсларини бошқариш, сувдан фойдаланиш ва уни истеъмол қилиш бўйича самарали механизмларни жорий этиш.	Ўзбекистон Республикаси Сув кодекси	2022 йил январь	Сув хўжалиги вазирлиги, Экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси, Уй-жой коммунал хизмат кўрсатиш вазирлиги, Геология ва минерал ресурслар давлат қўмитаси, Қишлоқ хўжалиги вазирлиги, “Ўзгидромет” маркази
34.	Сугориладиган ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш ва барқарор сақлаш мақсадида ирригация ва мелиорация объектларини қуриш ва реконструкция қилиш ҳамда таъмирлаш-тиклаш ишларини амалга ошириб бориш. Енгил конструкцияли пластик лоток ва қувурлар ишлаб чиқариш саноатини ташкил этиш ҳамда насос агрегатлари ишлаб чиқаришни ривожлантириш.	Комплекс чора-тадбирлар	Доимий	Сув хўжалиги вазирлиги, Иқтисодиёт ва саноат вазирлиги, Молия вазирлиги, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва туманлар ҳокимликлари
35.	Туман ирригация бўлимлари ходимлари ва фермер хўжаликлари раҳбарларининг сугоришда ва шўр ювишда сувдан самарали фойдаланиш ҳамда сувни тежовчи технологияларни қўллаш бўйича кўникма ва билимларини ошириш.	Комплекс чора-тадбирлар	2019–2022 йиллар	Сув хўжалиги вазирлиги, Инновацион ривожланиш вазирлиги
36.	Сув омборлари тармоғини кенгайтириш ҳисобидан лалми ерларни фойдаланишга киритиш. Бунда асосий эътиборни сел сув омборлари ва сунъий сув хавзаларини қуришга қаратиш.	Комплекс чора-тадбирлар	доимий	Сув хўжалиги вазирлиги, Иқтисодиёт ва саноат вазирлиги, Молия вазирлиги, Қишлоқ хўжалиги вазирлиги

т/р	Тадбирлар номланиши	Амалга ошириш шакли	Ижро муддати	Масъул ижрочилар
37.	Ерларни фойдаланишга киритишда давлат-хусусий шериклик шартларини белгилаш.	Норматив-ҳуқуқий ҳужжат	2019 йил август	Молия вазирлиги ҳузуридаги Давлат-хусусий шериклик агентлиги, Қишлоқ хўжалиги вазирлиги, Сув хўжалиги вазирлиги, манфаатдор вазирлик ва идоралар
38.	Сув истеъмоли соҳасида бозор механизмларини ҳамда сув хўжалиги объектларини эксплуатация қилишда давлат-хусусий шериклик тамойилларини босқичма-босқич жорий этиш бўйича таклифлар ишлаб чиқиш..	Комплекс чора-тадбирлар	2020 йил февраль	Сув хўжалиги вазирлиги, Иқтисодиёт ва саноат вазирлиги, Молия вазирлиги ҳузуридаги Давлат-хусусий шериклик агентлиги, Қишлоқ хўжалиги вазирлиги, Уй-жой коммунал хизмат кўрсатиш вазирлиги
39.	Сувни етказиб бериш бўйича давлат томонидан қилинаётган харажатларни сув истеъмолчилари томонидан қоплаш тартибini белгилаш бўйича таклифлар ишлаб чиқиш.	Вазирлар Маҳкамасининг қарори	2020 йил 1 январь	Сув хўжалиги вазирлиги, Молия вазирлиги, Иқтисодиёт ва саноат вазирлиги, манфаатдор вазирлик ва идоралар
40.	Сув ресурсларини бошқариш, сувдан тежамкорлик билан фойдаланиш ва гидротехник иншоотларнинг техник ҳолатини яхшилаш ва хавфсизлигини таъминлашга қаратилган истиқболли лойиҳалар рўйхатини шакллантириш ва уларни халқаро молия институтларининг маблағлари ҳамда хорижий грантлар ҳисобидан амалга ошириш.	Комплекс чора-тадбирлар	2019 йил 1 декабрга қадар	Сув хўжалиги вазирлиги, Инвестициялар ва ташқи савдо вазирлиги, манфаатдор вазирлик ва идоралар
41.	Сув истеъмолчиларининг сувдан фойдаланиш жойларида сувни бошқариш ва ҳисобга олиш воситалари билан босқичма-босқич жиҳозланишини ташкил этиш.	Комплекс чора-тадбирлар	2019–2023 йиллар	Сув хўжалиги вазирлиги, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши ва вилоятлар ҳокимликлари
42.	Ер ости захира сув ресурсларидан самарали фойдаланиш бўйича технологияларни ишлаб чиқиш ва жорий этиш. Қишлоқ хўжалигида ер ости сувларидан ўзбошимчалик билан сув олиш ва ундан исрофгарчилик билан фойдаланиш ҳолатларининг олдини олиш.	Комплекс чора-тадбирлар	2019–2021 йиллар	Давлат геология ва минерал ресурслар давлат кўмитаси, Сув хўжалиги вазирлиги, Қишлоқ хўжалиги вазирлиги

т/р	Тадбирлар номланиши	Амалга ошириш шакли	Ижро муддати	Масъул ижрочилар
43.	Сугориш зоналарини, минтаканинг сув билан таъминланганлигини ҳисобга олган ҳолда қишлоқ хўжалиги экинларининг сугориш техника ва технологияларини такомиллаштириш бўйича тавсиялар ишлаб чиқиш.	Комплекс чора-тадбирлар	2019 йил август	Сув хўжалиги вазирлиги, Қишлоқ хўжалиги вазирлиги, манфаатдор вазирлик ва идоралар
44.	Жаҳон амалиётини ўрганган ҳолда ноанъанавий сугориш технологияларини ишлаб чиқиш ва татбиқ этиш.	Комплекс чора-тадбирлар	2019–2021 йиллар	Сув хўжалиги вазирлиги, Инновацион ривожланиш вазирлиги, Қишлоқ хўжалиги вазирлиги, манфаатдор вазирлик ва идоралар
45.	Сув ва ер ресурсларидан тежовчи ва улардан оқилона фойдаланишга имкон яратиб берувчи сугориш ва мелиоратив техника, машина ва қурилмаларни ишлаб чиқаришни ташкил қилиш.	Комплекс чора-тадбирлар	2019–2021 йиллар	Қишлоқ хўжалиги вазирлиги, “Ўзагротехсаноатхолдинг” АЖ, Сув хўжалиги вазирлиги, Фанлар академияси, манфаатдор вазирлик ва идоралар
46.	Трансчегаравий дарёлар ва ирригация тизимларида сув оқимини ўлчаш ва кузатув тармоғини кенгайтириш.	Комплекс чора-тадбирлар	2019–2021 йиллар	Сув хўжалиги вазирлиги, “Ўзгидромет” маркази,
47.	Қишлоқ хўжалиги экинларини сугоришга яроқли ер ости сувлари захирасини кўпайтириш учун излаш, баҳолаш гидрогеологик ишларини ўтказиш ва сугориладиган ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш учун излашишлар олиб бориш.	Комплекс чора-тадбирлар	ҳар йили	Давлат геология ва минерал ресурслар қўмитаси, Молия вазирлиги, Сув хўжалиги вазирлиги, Қишлоқ хўжалиги вазирлиги
48.	Ер ости суви истеъмолчиларининг ягона давлат статистик ҳисобот юритиш тартибини татбиқ этиш ҳамда ер ости сувларидан фойдаланишнинг мониторинг тизимини ривожлантириш.	Норматив-ҳуқуқий ҳужжат	2019 йил август	Давлат геология ва минерал ресурслар қўмитаси, манфаатдор вазирлик ва идоралар
49.	Қайта тикланадиган ва фойдаланишга киритиладиган ер майдонларининг манзилли рўйхатини шакллантириб, Вазирлар Маҳкамасига таклифлар киритиб бориш.	Манзилли рўйхат	ҳар йили 1 ноябрга қадар	Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши ва вилоятлар ҳокимликлари, Қишлоқ хўжалиги вазирлиги, Сув хўжалиги вазирлиги, “Давергеодезкадастр” давлат қўмитаси, Давлат геология ва минерал ресурслар қўмитаси

т/р	Тадбирлар номланиши	Амалга ошириш шакли	Ижро муддати	Масъул ижрочилар
50.	Фойдаланилмаётган ер майдонларини қайта фойдаланишга киритишда бажариладиган ирригация-мелиорация тадбирларининг давлат бюджети ҳисобидан бажариладиган қисмини сифатли ва белгиланган муддатларда амалга ошириш учун, Сув хўжалиги вазирлиги тизимидаги мелиорация ва бошқа сув хўжалиги ишларини бажаришга мўлжалланган ихтисослашган давлат унитар корхоналарини мақбуллаштириш бўйича таклиф киритиш.	Вазирлар Маҳкамаси қарори	2019 йил август	Сув хўжалиги вазирлиги, Молия вазирлиги, Иқтисодиёт ва саноат вазирлиги, тегишли вазирлик ва идоралар
51.	Сув ресурсларини бошқаришда “Ақлли сув” электрон тизимини жорий қилиш кўламини кенгайтириш. Бунда: сув хўжалиги объектларида сувдан фойдаланиш бўйича реал вақт режимида маълумотлар тўплаш тизимини жорий этиш; сув объектларида сувнинг истеъмоли ва ҳажмини автоматик тарзда ўлчайдиган ва маълумотларни узатадиган ускуналар билан жиҳозлаш; замонавий ахборот-коммуникация технологияларидан фойдаланган ҳолда сув ресурслари мониторинги, шу жумладан сув балансини юритиш бўйича ягона тизимни яратиш; қорли қопламни баҳолаш ва мавсумий сувлиликни прогноз қилиш тизимини жорий этиш; сизот сувларининг сатҳи ва минераллашуви ҳолати ҳамда суғориладиган ерларнинг шўрланиш ҳолати динамикасини мониторинг қилишнинг ягона тизимини жорий этиш.	Комплекc чора-тадбирлар	2019–2021 йиллар	Сув хўжалиги вазирлиги, Ахборот технологиялари ва коммуникацияларини ривожлантириш вазирлиги, Инновацион ривожланиш вазирлиги, манфаатдор вазирлик ва идоралар
52.	Сув истеъмолчилари ва сувдан фойдаланувчилар томонидан сув олиш тартибини бузганлик учун жавобгарликни кучайтириш.	Ўзбекистон Республикаси қонуни лойиҳаси	2019 йил октябрь	Сув хўжалиги вазирлиги, Агроинспекция, манфаатдор вазирлик ва идоралар
III. Қишлоқ хўжалиги экинлари селекцияси ва уруғчилигини ривожлантириш				
53.	Қишлоқ хўжалиги экинлари селекцияси ва уруғчилиги ҳамда уруғшунослиги соҳасидаги илмий-тадқиқот ишлари кўламини кенгайтириш.	Комплекc чора-тадбирлар	2019–2021 йиллар	Инновацион ривожланиш вазирлиги, Қишлоқ хўжалиги вазирлиги, Фанлар академияси

т/р	Тадбирлар номланиши	Амалга ошириш шакли	Ижро муддати	Масъул ижрочилар
54.	Уруғчилик соҳасида замонавий миллий, шу жумладан импорт ўрнини босувчи ҳамда экспортбоп навларни яратиш механизмини такомиллаштириш. Бунда асосий эътиборни: қишлоқ хўжалиги экинларини тезпишар, ҳосилдорлиги юқори, сув кам талаб қиладиган, шўрга чидамли, чўл ва саҳроларда ўсувчи, касалликларга чидамли навларни яратишга; иссиқхоналарда етиштирувчи экин турлари учун зарур уруғ навларини яратиш ва уларни амалиётда жорий этишга қаратиш.	Комплекс чора-тадбирлар	2019–2021 йиллар	Қишлоқ хўжалиги вазирлиги, Инновацион ривожланиш вазирлиги, Фанлар академияси, манфаатдор вазирлик ва идоралар
55.	Қишлоқ хўжалиги экинлари уруғликлари етиштириш тизимини такомиллаштириш, шу жумладан сабзаот, полиз, дуккакли, озуқа ва мойли экинлар уруғларини етиштириш ва етказиб беришнинг самарали механизмини яратиш. Бунда: элита ва юқори репродукцияли уруғларнинг ҳажмини экин тури ва нави бўйича кўпайтириш; ихтисослаштирилган уруғчилик фермер хўжалиқларида ҳар йили сабзаот, полиз, дуккакли, озуқа, мойли экинлари уруғларини талаб ва эҳтиёждан келиб чиқиб ишлаб чиқаришни ташкил этиш; уруғларни тайёрлашда инновацион ва илғор хорижий технологияларни татбиқ қилиш, бозор талаблари асосида маркетингини юритиш, прогноз қилиш тизимини жорий этиш.	Комплекс чора-тадбирлар	2019–2021 йиллар	Қишлоқ хўжалиги вазирлиги, Инновацион ривожланиш вазирлиги, Фанлар академияси, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши ва вилоятлар ҳокимликлари, манфаатдор вазирлик ва идоралар
56.	Яратилаётган маҳаллий навлар ва хорижий давлатлардан импорт қилинаётган нав ва дурагайларни синов ва давлат реестрига киритиш ишларини тубдан такомиллаштириш.	Вазирлар Маҳкамасининг қарори	2019 йил сентябрь	Қишлоқ хўжалиги вазирлиги, Инновацион ривожланиш вазирлиги, Фанлар академияси
57.	Жаҳон бозори конъюнктурасини ҳисобга олган ҳолда, республика тупроқ-иқлим шароитларига мос бўлган ноанъанавий қишлоқ хўжалиги экинлари селекцияси ва уруғчилигини йўлга қўйиш.	Комплекс чора-тадбирлар	2019–2021 йиллар	Қишлоқ хўжалиги вазирлиги, Инновацион ривожланиш вазирлиги, Фанлар академияси
58.	Қишлоқ хўжалиги уруғчилиги йўналишидаги барча илмий тадқиқот муассасаларида йўқолиб кетиш хавфи остида бўлган маҳаллий навларни қайта тиклаш ва улар асосида органик (экологик тоза) уруғчиликни ташкил этиш ва ривожлантириш бўйича илмий-тадқиқот ва амалий ишларни кенгайтириш ҳамда уларнинг натижаларини реализация қилиш чораларини кўриш.	Вазирлар Маҳкамасининг қарори	2019 йил декабрь	Қишлоқ хўжалиги вазирлиги, Инновацион ривожланиш вазирлиги, Фанлар академияси, манфаатдор вазирлик ва идоралар

т/р	Тадбирлар номланиши	Амалга ошириш шакли	Ижро муддати	Масъул ижрочилар
59.	Қурғокчилик ва шўрланишга бардошли экинлар селекцияси ҳамда уруғчилигини йўлга қўйиш. Азотни тўплаш технологиялари такомиллаштириш, донли экинларда дуккакдилар генини жорий этиш ҳисобига азотлашиш хусусиятини яратиш, азотни тўпловчи микроблар ва ташувчиларни генетик жиҳатдан яхшилаш.	Комплекс чора-тадбирлар	2019–2021 йиллар	Қишлоқ хўжалиги вазирлиги, Инновацион ривожланиш вазирлиги, Фанлар академияси, манфаатдор вазирлик ва идоралар
60.	“In vitro” лабораториялари ва кўчатчилик хўжаликларида юқори сифат кўрсаткичли, сувсизликка чидамли мевали дарахт ҳамда ток кўчатларининг навларини кўпайтириш.	Комплекс чора-тадбирлар	Доимий	Қишлоқ хўжалиги вазирлиги, Фанлар академияси, манфаатдор идоралар
61.	Уруғчилик бўйича халқаро ташкилотларга (ISTA, OECD, ISF ва х.к.) босқичма-босқич аъзо бўлиш. уруғчилик соҳасида фаолият юритаётган йирик чет эл компаниялари билан ҳамкорлик қилиш ҳамда уруғликлар бўйича тақдим этилаётган мувофиқлик сертификатларининг халқаро даражада тан олиншига эришиш.	Комплекс чора-тадбирлар	2020-2021 йиллар	Агроинспекция, Қишлоқ хўжалиги вазирлиги, Инновацион ривожланиш вазирлиги, “Ўзстандарт” агентлиги, Ташқи ишлар вазирлиги, Фанлар академияси
62.	Давлат-хусусий шериклик асосида уруғчилик кластерларини ташкил қилиш, уларни давлат томонидан қўллаб-қувватлашнинг самарали механизмларини жорий этиш.	Норматив-ҳуқуқий ҳужжат	2019 йил ноябрь	Молия вазирлиги ҳузуридаги Давлат-хусусий шериклик агентлиги, Қишлоқ хўжалиги вазирлиги, Иқтисодиёт ва саноат вазирлиги
IV. Қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини чуқур қайта ишлаш ва сотиш, логистика ва маркетинг тизимларини ривожлантириш				
63.	Ҳудудлар ихтисослашуви, ички ва ташқи бозорлардаги маҳсулотларга бўлган талабни ҳисобга олган ҳолда инвестициялар, шу жумладан тўғридан-тўғри хорижий инвестициялар иштирокида замонавий улгуржи-тақсимот марказларини ташкил этиш.	Комплекс чора-тадбирлар	2019–2021 йиллар	Қишлоқ хўжалиги вазирлиги, Инвестициялар ва ташқи савдо вазирлиги, Иқтисодиёт ва саноат вазирлиги, “Ўзбеккозиковкатхолдинг” ХК
64.	Қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини етиштириш, қайта ишлаш, юқори қўшилган қийматга эга тайёр маҳсулотларни ишлаб чиқариш жараёнини ўз ичига оладиган кластерларни жадал ривожлантириш.	Комплекс чора-тадбирлар	2019–2021 йиллар	Иқтисодиёт ва саноат вазирлиги, Қишлоқ хўжалиги вазирлиги, “Ўзтўқимачиликсаноат” уюшмаси, “Давергеодезкадастр” қўмитаси, Инвестициялар ва ташқи савдо вазирлиги, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва туманлар ҳокимликлари

т/р	Тадбирлар номланиши	Амалга ошириш шакли	Ижро муддати	Масъул ижрочилар
65.	Қишлоқ хўжалиги ва озиқ-овқат маҳсулотларининг сифати, хавфсизлиги, етказиб бериш шартлари даражасини оширишни таъминлаш. Бунда: Европа Иттифоқи ва бошқа ривожланган мамлакатларнинг озиқ-овқат хавфсизлигини таъминлаш борасидаги тажрибаларини кенг жорий қилиш; ихтисослашган лабораторияларни замонавий жиҳозлар билан таъминлаш ва уларни халқаро аккредитациядан ўтказиш; ISO 22000, “Global GAP”, “Halal” ва “Organic” стандартлари асосида сертификатлаштиришни босқичма-босқич жорий этиш; маҳсулотларни дунё бозорида кенг танитиш ва шу асосда жаҳон андозалари талабларига мос келадиган миллий брендни яратиш; миллий бренд тамғаси остида ишлаб чиқарилган, қайта ишланган маҳсулотларга бўлган талабни белгилаш.	Комплекс чора-тадбирлар	2019–2021 йиллар	Лойиҳа бошқаруви миллий агентлиги, Инновацион ривожланиш вазирлиги, “Ўзстандарт” агентлиги, Ўсимликлар карантини давлат инспекцияси, Соғлиқни сақлаш вазирлиги, Ташқи ишлар вазирлиги, Қишлоқ хўжалиги вазирлиги, манфаатдор вазирлик ва идоралар
66.	Қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини етиштириш, қайта ишлаш ва экспорт қилишда логистика марказлари, агросаноат комплекслари фаолиятини ривожлантириш. Бунда: қишлоқ хўжалиги ва озиқ-овқат маҳсулотлари “даладан ишлаб чиқарувчига”, “ишлаб чиқарувчидан истеъмолчига” етказиш бўйича логистика тизимини жорий этиш; худудларда ишлаб чиқарилаётган мева-сабзавотлар миқдори асосида совутгичли сиғимларни кўпайтириш; экспорт қилишнинг янги истиқболли йўналишларини жорий этиш; жаҳон бозорларидаги Ўзбекистон савдо уйларига кенг турдаги маҳсулотларни етказиб бериш ишларини тизимли ташкил этиш.	Комплекс чора-тадбирлар	Доимий	Инвестициялар ва ташқи савдо вазирлиги, Иқтисодиёт ва саноат вазирлиги, Қишлоқ хўжалиги вазирлиги, “Ўзбекизоқиқовқатхолдинг” ХК, “Ўзагроэкспорт” АЖ, манфаатдор вазирлик ва идоралар
67.	Ривожланган хорижий мамлакатлар тажрибаси, соҳада татбиқ этилган замонавий техника ва технологиялар асосида халқаро талабларга мос келадиган қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини йиғиб олиш, сақлаш, ташиш ва кутилмаган зарарни қоплаш бўйича давлат стандартларини ишлаб чиқиш.	Норматив ҳужжат	2020 йил март	“Ўзстандарт” агентлиги, Иқтисодиёт ва саноат вазирлиги, Инновацион ривожланиш вазирлиги, Фанлар академияси, Қишлоқ хўжалиги вазирлиги

т/р	Тадбирлар номланиши	Амалга ошириш шакли	Ижро муддати	Масъул ижрочилар
68.	Қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари экспорт ҳажмини оширишнинг самарали механизми жорий этиш. Бунда: етиштирилаётган мавжуд маҳсулотларни экспорт қилишни тизимли ташкил этиш; маҳсулотларни дунё мамлакатлари эҳтиёжи, талаби, етказиш шартларидан келиб чиқиб, етиштиришни ҳамда экспортини йўлга қўйиш; қишлоқ хўжалиги маҳсулотларига бўлган дунё бозоридаги талабни прогноз, таҳлил қилишни тизимли йўлга қўйиш ва шу орқали маҳсулот етиштирувчиларга буюртмалар портфелини шакллантириш.	Комплекс чора-тадбирлар	Доимий	Иқтисодиёт ва саноат вазирлиги, Инвестициялар ва ташқи савдо вазирлиги, Қишлоқ хўжалиги вазирлиги, Ташқи ишлар вазирлиги, Сув хўжалиги вазирлиги, Инновацион ривожланиш вазирлиги, Фанлар академияси, “Ўзстандарт” агентлиги, Ўсимликлар карантини давлат инспекцияси
69.	Юқори малакали маркетинглар тайёрлаш, қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари ички ва ташқи бозорларида маркетинг тадқиқотлари олиб бориш кўламини кенгайтириш чораларини қўллаш.	Комплекс чора-тадбирлар	2019–2021 йиллар	Инвестициялар ва ташқи савдо вазирлиги, Иқтисодиёт ва саноат вазирлиги, Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги
V. Ер ва сув ресурсларидан самарали фойдаланишда илм-фан ва амалиёт интеграциясини жадаллаштириш				
70.	Ер ва сув муносабатлари бўйича тор ихтисосликдаги мутахассислар тайёрлаш бўйича янги ўқув йўналишлари (геодезия, картография ва х.к.) ва факультетлар, шу жумладан етакчи хорижий олий таълим муассасалари билан қўшма факультетлар очиш.	Комплекс чора-тадбирлар	2019–2021 йиллар	Қишлоқ хўжалиги вазирлиги, “Давергеодезкадастр” давлат қўмитаси, Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги, манфаатдор вазирлик ва идоралар
71.	Илмий-тадқиқот мавзуларини ҳудудлар ва қишлоқ хўжалигининг муаммолари ечимларидан келиб чиққан ҳолда шакллантириш ва натижаларини тижоратлаштириш.	Комплекс чора-тадбирлар	2019–2021 йиллар	Инновацион ривожланиш вазирлиги, Қишлоқ хўжалиги вазирлиги, Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги, Фанлар академияси
72.	Тупроқ унумдорлигини ошириш, тупроқ эрозияси ва деградациясининг олдини олишга қаратилган илмий-тадқиқотларни олиб боришни жадаллаштириш.	Комплекс чора-тадбирлар	Доимий	Инновацион ривожланиш вазирлиги, “Давергеодезкадастр” давлат қўмитаси, Қишлоқ хўжалиги вазирлиги, Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги, Фанлар академияси

т/р	Тадбирлар номланиши	Амалга ошириш шакли	Ижро муддати	Масъул ижрочилар
73.	Қишлоқ хўжалиги йўналишидаги илмий тадқиқотларни олиб бориш, инновацион ишланмаларни ишлаб чиқиш ва жорий этишда давлат-хусусий шериклик механизмини, хусусий сектор иштирокини рағбатлантиришнинг самарали дастакларини кенг жорий қилиш.	Норматив-ҳуқуқий ҳужжат	2019 йил октябрь	Молия вазирлиги ҳузуридаги Давлат-хусусий шериклик агентлиги, Иқтисодиёт ва саноат вазирлиги, Инновацион ривожланиш вазирлиги, Қишлоқ хўжалиги вазирлиги, Фанлар академияси
74.	Хорижий давлатларнинг қишлоқ хўжалиги экинлари серҳосил навлари ва чорва молларининг маҳсулдор зотлари ҳамда турларини маҳаллийлаштириш борасидаги илмий-амалий фаолият ҳамда ҳамкорлигини тизимли ташкил этиш. Бунда: хориждаги етакчи олий ўқув юртлари билан бирга қўшма факультетлар ташкил этиш; мутахассисларни, ёш кадрларни ривожланган хорижий мамлакатларда ўқитиш; қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини республикага олиб кириш учун ишлаб чиқариш мақсадида хорижий давлатлар ҳудудидаги ер майдонларидан ижара асосида фойдаланиш масаласини ўрганишга алоҳида эътибор қаратиш.	Комплекс чора-тадбирлар	Доимий	Қишлоқ хўжалиги вазирлиги, Ветеринария ва чорвачиликни ривожлантириш давлат қўмитаси, Фанлар академияси, Инновацион ривожланиш вазирлиги, Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги, Ташқи ишлар вазирлиги, Сув хўжалиги вазирлиги, Иқтисодиёт ва саноат вазирлиги, “Эл-юрт умиди” жамғармаси, “Ўзстандарт” агентлиги
75.	Соҳа бўйича докторантура ва таянч докторантура орқали илмий даражали юқсак малакали илмий ходимларни тайёрлашни кенгайтириш, уларга муаммоли ва долзарб мавзулар бўйича илмий тадқиқот ишларини олиб боришлари учун барча шарт-шароитларни яратиш	Комплекс чора-тадбирлар	2019–2021 йиллар	Инновацион ривожланиш вазирлиги, Қишлоқ хўжалиги вазирлиги, Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги, Фанлар академияси
76.	Сув ресурсларини бошқаришда “Ақлли сув” электрон тизимини жорий қилиш кўламини кенгайтириш.	Комплекс чора-тадбирлар	2019–2021 йиллар	Сув хўжалиги вазирлиги, Ахборот технологиялари ва коммуникацияларини ривожлантириш вазирлиги, Инновацион ривожланиш вазирлиги, манфаатдор вазирлик ва идоралар

т/р	Тадбирлар номланиши	Амалга ошириш шакли	Ижро муддати	Масъул ижрочилар
77.	Илмий-тадқиқот институтларининг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш, илмий лабораторияларини модернизация қилиш, замонавий жиҳозлар билан таъминлаш ва таъмирлаш.	Комплекc чора-тадбирлар	2019–2021 йиллар	Инновацион ривожланиш вазирлиги, Қишлоқ хўжалиги вазирлиги, Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги, Фанлар академияси, манфаатдор вазирлик ва идоралар

Изоҳ: “Йўл харитаси”да назарда тутилган тадбирларни амалга ошириш учун қабул қилинадиган ҳужжатлар шакли заруратга қараб ўзгартирилиши, бошқа бандлардаги ҳужжатлар билан бирлаштирилиши ёки бир неча турдаги ҳужжатларга бўлиниши мумкин.

Икки ва ундан ортиқ тадбирлар бирлаштирилган ҳолатларда ушбу тадбирлар учун белгиланган энг кечки муддат умумлаштирилган тадбирнинг ижро муддати ҳисобланади. Норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар лойиҳаларини ишлаб чиқиш жараёнида “Йўл харитаси”да белгиланган тадбирларнинг мазмунига мос келадиган бошқа масалалар ҳам назарда тутилиши мумкин.

**2020–2030 йилларда қишлоқ хўжалиги ерларидан фойдаланиш самарадорлигини ошириш
бўйича амалга ошириладиган чора-тадбирларнинг
ПРОГНОЗ КўРСАТКИЧЛАРИ**

Худуд номи	Жами	шу жумладан						
		Қишлоқ хўжалигида фойдаланилмаётган суғориладиган ерларни фойдаланишга киритиш ҳисобидан	шундан ирригация-мелиорация тадбирлари		Ер ости сувидан фойдаланиш ҳисобидан	Бошқа сув манбалари ҳисобидан	Лалми, яйлов ва бошқа ерларга сув талаб қилмайдиган экин турларини жойлаштириш ҳисобидан	Ўрмон ерларини фойдаланишга киритиш ҳисобидан
			1-босқич 2019-2021 йиллар	2-босқич 2022-2024 йиллар				
Республика бўйича жами	1 111 723	298 563	147 703	150 859	155 057	50 000	535 632	72 472
Қорақалпоғистон Республикаси								
Амударё	1 050							1 050
Беруний	3 154	2 054	1 255	799				1 100
Қораўзак	5 880	3 761	3 761		149		920	1 050
Кегейли	17 433	15 790	3 482	12 308	75		468	1 100
Қўнғирот	9 855	9 395	3 675	5 720			460	
Қонликўл	9 157	8 416	3 434	4 982			141	600
Мўйноқ	5 528	4 710	272	4 438	536		282	
Нукус	10 017	7 557	2 568	4 989			2 460	
Тахтақўпир	12 860	12 360	3 643	8 717	23		477	
Тўрткўл	2 161	501	501				560	1 100
Хўжайли	8 328	7 228	3 716	3 512				1 100
Чимбой	17 195	13 642	3 964	9 678	427		2 026	1 100
Шуманай	4 214	3 614	3 614					600
Элликқалъа	3 820	2 340	763	1 577			380	1 100
Тахиатош	352	352	352					

Худуд номи	Жами	шу жумладан						
		Қишлоқ хўжалигида фойдаланилмаётган суғориладиган ерларни фойдаланишга киритиш ҳисобидан	шундан ирригация-мелиорация тадбирлари		Ер ости сувидан фойдаланиш ҳисобидан	Бошқа сув манбалари ҳисобидан	Лалми, яйлов ва бошқа ерларга сув талаб қилмайдиган экин турларини жойлаштириш ҳисобидан	Ўрмон ерларини фойдаланишга киритиш ҳисобидан
			1-босқич 2019-2021 йиллар	2-босқич 2022-2024 йиллар				
Жами	111 004	91 720	35 000	56 720	1 210		8 174	9 900
Андижон вилояти								
Олтинкўл	85						85	
Андижон	1032,7	369,7	369,7				663	
Асака	2891,3	300	300				2491,3	100
Балиқчи	10							10
Бўз	20							20
Булокбоши	130	40	40				70	20
Жалақудук	2152	320	320		51		1781	
Избоскан	10							10
Қўргонтепа	1576						326	1250
Марҳамат	757	300	300				357	100
Пахтаобод								
Улугнор	2349,85	900	900		808,5		641,35	
Хўжаобод	1441,3	260,3	260,3				1181	
Шаҳрихон	62						62	
Жами	12517,15	2490	2490		859,5		7657,65	1510
Бухоро вилояти								
Олот	2 593	693	693		1 300			600
Бухоро	3 100	1 050	1 050		2 050			
Вобкент	100						100	
Ғиждувон	5 242	422	422		4 420			400
Когон	1 500	250	250		1 250			
Қорақўл	4 192	1 172	1 172		1 670			1 350

Худуд номи	Жами	шу жумладан						
		Қишлоқ хўжалигида фойдаланилмаётган суғориладиган ерларни фойдаланишга киритиш ҳисобидан	шундан ирригация-мелиорация тадбирлари		Ер ости сувидан фойдаланиш ҳисобидан	Бошқа сув манбалари ҳисобидан	Лалми, яйлов ва бошқа ерларга сув талаб қилмайдиган экин турларини жойлаштириш ҳисобидан	Ўрмон ерларини фойдаланишга киритиш ҳисобидан
			1-босқич 2019-2021 йиллар	2-босқич 2022-2024 йиллар				
Пешку	4 236	1 006	1 006		2 580			650
Ромитан	3 367	147	147		2 520			700
Жондор	6 105	1 605	1 605		3 600			900
Шофиркон	6 339	639	639		5 000			700
Қоровулбозор	2 290	320	320		970			1 000
Жами	39 063	7 304	7 304		25 360		100	6 300
Жиззах вилояти								
Арнасой	4 055	4 055	1 139	2 916				
Бахмал	27 199				5 050		20 149	2 000
Ғаллаорол	56 805				10 452		45 353	1 000
Ш.Рашидов	14 968	400	200	200	2 239		12 329	
Зомин	35 989	317	317		5 000		26 622	4 050
Зарбдор	3 691	2 675	1 337	1 338			1 016	
Мирзачўл	2 162	1 661	830	831			501	
Зафаробод	1 851	1 291	646	645			560	
Пахтакор	262	262	262					
Фориш	24 995	195	195		617	20 000	3 183	1 000
Янгиобод	21 547	1 313	1 118	195	583		17 651	2 000
Жиззах ш.	1 081	31	31				1 050	
Жами	194 605	12 200	6 075	6 125	23 942	20 000	128 413	10 050
Қашқадарё вилояти								
Ғузор	34 467	7 600	5 470	2 130	2 690		24 077	100
Дехконобод	40 248	452	100	352		1 600	37 396	800

Худуд номи	Жами	шу жумладан						
		Қишлоқ хўжалигида фойдаланилмаётган суғориладиган ерларни фойдаланишга киритиш ҳисобидан	шундан ирригация- мелиорация тадбирлари		Ер ости сувидан фойдаланиш ҳисобидан	Бошқа сув манбалари ҳисобидан	Лалми, яйлов ва бошқа ерларга сув талаб қилмайдиган экин турларини жойлаштириш ҳисобидан	Ўрмон ерларини фойдаланиш га киритиш ҳисобидан
			1-босқич 2019-2021 йиллар	2-босқич 2022-2024 йиллар				
Қамаши	32 946	4 075	1 965	2 110	3 190		24 181	1 500
Қарши	9 468	5 427	2 800	2 627	1 070		2 821	150
Косон	28 838	14 383	4 370	10 013	1 980		12 425	50
Касби	2 638	2 638	688	1 950				
Китоб	10 497	574	574		1 380		7 543	1 000
Миришкор	8 863	6 960	3 725	3 235			1 873	30
Муборак	13 947	11 767	4 917	6 850			1 980	200
Нишон	9 760	9 710	5 949	3 761				50
Чирокчи	78 065	3 730	1 797	1 933	19 408	4 900	49 627	400
Шаҳрисабз	5 287				2 284		2 603	400
Яккабоғ	14 349	2 180	1 120	1 060	6 930	400	4 539	300
Жами	289 373	69 496	33 475	36 021	38 932	6 900	169 065	4 980
Навоий вилояти								
Конимех	1 943	1 542	1 542				401	
Қизилтепа	6 868	1 855	1 855		537		4 376	100
Навбаҳор	1 556	791	791		264		451	50
Кармана	1 767	704	704		237		726	100
Нурота	43 726	928	928		10 000		22 798	10 000
Хатирчи	6 671	517	517				3 463	2 691
Жами	62 531	6 337	6 337		11 038		32 215	12 941
Наманган вилояти								
Косонсой	1 431	336	250	86	45		250	800
Мингбулок	5 425	3 990	1 494	2 496	1 091		244	100

Худуд номи	Жами	шу жумладан						
		Қишлоқ хўжалигида фойдаланилмаётган суғориладиган ерларни фойдаланишга киритиш ҳисобидан	шундан ирригация-мелиорация тадбирлари		Ер ости сувидан фойдаланиш ҳисобидан	Бошқа сув манбалари ҳисобидан	Лалми, яйлов ва бошқа ерларга сув талаб қилмайдиган экин турларини жойлаштириш ҳисобидан	Ўрмон ерларини фойдаланишга киритиш ҳисобидан
			1-босқич 2019-2021 йиллар	2-босқич 2022-2024 йиллар				
Наманган	3 820	465	238	227			3 355	
Норин	145	45		45				100
Поп	7 048	1 395	350	1 045	1 704		549	3 400
Тўрақўрган	3 241	1 105	513	592	2 001		35	100
Уйчи	162						62	100
Учқўрган	70	20		20				50
Чортоқ	1 806	1 325	606	719			281	200
Чуст	2 500	1 659	249	1 410	541		200	100
Янгиқўрган	4 581	1 161		1 161	3 262		58	100
Жами	30 231	11 503	3 700	7 803	8 644		5 034	5 050
Самарқанд вилояти								
Оқдарё	628				127		401	100
Булунгур	13 184	206	206		1 882	11 000	96	
Жомбой	2 290				1 100		1 090	100
Иштихон	9 600				1 875		7 725	
Каттакўрган	19 920	1 206	1 206		1 895		16 578	241
Қўшрабат	28 664				3 300		20 364	5 000
Нарпай	1 950	712	712		660		578	
Нуробод	44 874	1 036	1 036		3 700		38 038	2 100
Пайарик	23 679	3 251	3 251		2 450		17 978	
Пастдарғом	3 272	615	615		1 265		1 392	
Пахтачи	5 620	2 937	2 937		700		1 783	200
Самарқанд	1 023				950		73	

Худуд номи	Жами	шу жумладан						
		Қишлоқ хўжалигида фойдаланилмаётган суғориладиган ерларни фойдаланишга киритиш ҳисобидан	шундан ирригация-мелиорация тадбирлари		Ер ости сувидан фойдаланиш ҳисобидан	Бошқа сув манбалари ҳисобидан	Лалми, яйлов ва бошқа ерларга сув талаб қилмайдиган экин турларини жойлаштириш ҳисобидан	Ўрмон ерларини фойдаланишга киритиш ҳисобидан
			1-босқич 2019-2021 йиллар	2-босқич 2022-2024 йиллар				
Тойлок	460						60	400
Ургут	4 571	1 055	1 055		1 275		1 241	1 000
Жами	159 736	11 019	11 019		21 179	11 000	107 397	9 141
Сурхондарё вилояти								
Ангор	756	656	213	443				100
Бойсун	24 101	568	61	507		1 000	21 533	1 000
Денов	2 859						2 859	
Жарқўрғон	1 328	1 228	380	848				100
Музработ	1 330	1 330	414	916				
Олтинсой	3 089	321	29	292			2 768	
Сариосиё	9 678	178		178		6 000	500	3 000
Термиз	706	606	145	461				100
Узун	7 743	477	57	420			5 266	2 000
Шеробод	9 188	1 775	711	1 064			7 213	200
Шўрчи	878	506	145	361			272	100
Қизирик	3 167	2 967	482	2 485				200
Қумқўрғон	1 857	1 215	113	1 102			542	100
Жами	66 680	11 827	2 751	9 076		7 000	40 953	6 900
Сирдарё вилояти								
Оқолтин	2 831	1 831	408	1 423			950	50
Боёвут	1 911	1 077	529	548			734	100
Сайхунобод	252						252	

Худуд номи	Жами	шу жумладан						
		Қишлоқ хўжалигида фойдаланилмаётган суғориладиган ерларни фойдаланишга киритиш ҳисобидан	шундан ирригация-мелиорация тадбирлари		Ер ости сувидан фойдаланиш ҳисобидан	Бошқа сув маъбалари ҳисобидан	Лалми, яйлов ва бошқа ерларга сув талаб қилмайдиган экин турларини жойлаштириш ҳисобидан	Ўрмон ерларини фойдаланишга киритиш ҳисобидан
			1-босқич 2019-2021 йиллар	2-босқич 2022-2024 йиллар				
Гулистон	717	145	145				472	100
Сардоба	6 553	4 901	2 408	2 494			1 352	300
Мирзаобод	12 010	8 012	4 427	3 585			3 498	500
Сирдарё	1 293	154	154				339	800
Ховос	8 717	4 075	2 002	2 073	2 156		1 936	550
Жами	34 284	20 195	10 073	10 122	2 156		9 533	2 400
Тошкент вилояти								
Оққўргон	1 881	1 390	653	736	442			50
Охангарон	13 255	3 579	1 360	2 219	1 939	2 000	5 437	300
Бекобод	5 064	3 085	1 080	2 005	1 160		518	300
Бўстонлик	5 464	364	123	240	433		4 268	400
Бўка	3 452	1 599	480	1 119	1 538		315	
Қуйичирчиқ	4 367	3 886	1 166	2 720	298		34	150
Зангиота	203	179	24	155	24			
Юқоричирчиқ	6 535	1 250	400	850	5 186			100
Қибрай	1 143	424	91	333	192		427	100
Паркент	6 682	429	129	300	1 744	3 100	1 209	200
Пискент	2 570	807	242	565	1 169		294	300
Ўртачирчиқ	1 807	1 273	357	917	284		200	50
Чиноз	760	395	83	312	366			
Янгийўл	1 571	1 177	530	647	213		81	100
Жами	54 757	19 837	6 716	13 120	14 989	5 100	12 781	2 050
Фарғона вилояти								
Бешарик	3 417	947	75	872	704		1 616	150
Боғдод	3 120	1 081	410	671	19		2 020	
Бувайда	1 546	317	122	195	322		907	

Худуд номи	Жами	шу жумладан						
		Қишлоқ хўжалигида фойдаланилмаётган суғориладиган ерларни фойдаланишга киритиш ҳисобидан	шундан ирригация- мелиорация тадбирлари		Ер ости сувидан фойдаланиш ҳисобидан	Бошқа сув манбалари ҳисобидан	Лалми, яйлов ва бошқа ерларга сув талаб қилмайдиган экин турларини жойлаштириш ҳисобидан	Ўрмон ерларини фойдаланиш га киритиш ҳисобидан
			1-босқич 2019-2021 йиллар	2-босқич 2022-2024 йиллар				
Дангара	2 681	821	125	696			1 710	150
Ёзёвон	1 004	716	86	630	88			200
Қува	1 023	960	289	671	63			
Олтиарик	227	160	30	130	17			50
Кўштепа	1 440	1 174	456	718	216			50
Риштон	3 002	412	119	293	53		2 437	100
Сўх	1 490				1 490			
Тошлок	680	426	194	232	204			50
Ўзбекистон	2 335	406	48	358	1 578		201	150
Учкўприк	2 747	804	156	648			1 943	
Фаргона	1 884	1 460	104	1 356	374			50
Фуркат	1 614	254	56	198	31		1 269	60
Қувасой ш	1 299	1 299	194	1 105				
Жами	29 507	11 235	2 464	8 771	5 159		12 103	1 010
Хоразм вилояти								
Боғот	1 848	1 406	1 230	176	257		135	50
Гурлан	1 237	1 091	950	141			96	50
Кўшкўпир	4 621	3 883	3 349	534	322		416	
Урганч	1 582	1 341	1 130	211	80		161	
Ҳазорасп	5 745	4 705	4 093	612	657		383	
Хонқа	1 394	1 311	1 140	171	71		12	
Хива	1 085	527	450	77	92		416	50
Шовот	5 066	4 661	3 978	683	77		328	

Худуд номи	Жами	шу жумладан						
		Қишлоқ хўжалигида фойдаланилмаётган суғориладиган ерларни фойдаланишга киритиш ҳисобидан	шундан ирригация-мелиорация тадбирлари		Ер ости сувидан фойдаланиш ҳисобидан	Бошқа сув манбалари ҳисобидан	Лалми, яйлов ва бошқа ерларга сув талаб қилмайдиган экин турларини жойлаштириш ҳисобидан	Ўрмон ерларини фойдаланишга киритиш ҳисобидан
			1-босқич 2019-2021 йиллар	2-босқич 2022-2024 йиллар				
Янгиарик	2 907	2 823	2 450	373	34			50
Янгибозор	1 267	972	850	122			255	40
Хива ш.	683	680	680				3	
Жами	27 435	23 400	20 300	3 100	1 590		2 205	240

Ўзбекистон Республикаси Президентининг
2019 йил 17 июндаги ПФ–5742-сон Фармониغا
4-илова

2019-2022 йиллар давомида қишлоқ хўжалиги ерларида сув тежовчи технологияларни жорий қилишнинг
ПРОГНОЗ КЎРСАТКИЧЛАРИ

Худудлар номи	2019-2022 йилларда томчи- латиб суғориш техноло- гияснни жорий қилиш прогнози	шу жумладан, йиллар бўйича															
		2019 йил				2020 йил				2021 йил				2022 йил			
		пахта	боғ	ток	бошқа лар	пахта	боғ	ток	бош- қалар	пахта	боғ	ток	бош- қалар	пахта	боғ	ток	бош- қалар
Қорақалпоғистон Республикаси	7 030	399	107	400	25	700	128	480	30	995	161	600	38	1 891	217	810	51
Андижон	16 454	361	255	166	266	1 810	306	199	319	3 570	383	249	398	6 783	516	336	538
Бухоро	19 687	1 452	375	500	55	2 500	450	600	66	3 590	563	750	83	6 821	759	1 013	111
Жиззах	11 052	479	389	367	80	958	467	440	96	1 665	584	551	120	3 164	788	743	162
Қашқадарё	24 479	346	700	487	127	2 459	840	584	152	4 880	1 050	731	191	9 272	1 418	986	257
Навоий	10 374	251	500	140	194	650	600	168	233	1 620	750	210	291	3 078	1 013	284	393
Наманган	17 840	310	587	348	180	1 200	704	418	216	3 430	881	522	270	6 517	1 189	705	365
Самарқанд	39 588	4 630	477	410	750	5 968	572	492	900	6 765	716	615	1 125	12 854	966	830	1 519
Сурхондарё	32 272	2 075	1 292	578	150	3 190	1 550	694	180	5 325	1 938	867	225	10 118	2 616	1 170	304
Сирдарё	13 144	918	471	240	12	1 530	565	288	14	2 261	707	360	18	4 296	954	486	24
Тошкент	27 604	345	1 343	142	207	2 130	1 612	170	248	5 325	2 015	213	311	10 118	2 720	288	419
Фарғона	23 814	331	2 182	194	12	1 204	2 618	233	14	2 968	3 273	291	18	5 639	4 419	393	24
Хоразм	10 043	224	904	184	10	560	1 085	221	12	1 025	1 356	276	15	1 948	1 831	373	20
Жами	253 381	12 121	9 582	4 156	2 068	24 859	11 498	4 987	2 481	43 419	14 373	6 234	3 101	82 496	19 404	8 416	4 187

Ўзбекистон Республикаси Президентининг
2019 йил 17 июндаги ПФ–5742-сон Фармониغا
5-илова

**Қишлоқ хўжалигида ер ва сув ресурсларидан самарали фойдаланиш
Концепциясини амалга ошириш доирасида халқаро молия
институтлари билан ҳамкорлик қилиш ва давлат-хусусий
шерикликни жорий этиш бўйича
ИШЧИ ГУРУҲИ ТАРКИБИ**

1. Ж.А. Қўчқаров Бош вазир ўринбосари – молия вазири,
Ишчи гуруҳ раҳбари
2. А.Ж.Вахабов Бош вазир маслаҳатчиси – *Ишчи гуруҳи
раҳбарининг ўринбосари*
3. Ж.А. Ходжаев қишлоқ хўжалиги вазири – *Ишчи гуруҳи
раҳбарининг ўринбосари*
4. Ш.А. Вафоев инвестициялар ва ташқи савдо вазирининг
ўринбосари
5. Р.А. Ғуломов иқтисодиёт ва саноат вазирининг биринчи
ўринбосари
6. Б.Қ. Рўзибоев сув хўжалиги вазирининг биринчи ўринбосари
7. Д.Ш. Султонов молия вазирининг ўринбосари
8. А.Э. Эргашев қишлоқ хўжалиги вазирининг ўринбосари
9. М.М. Мирзаев Давлат солиқ қўмитаси раисининг биринчи
ўринбосари
10. Ш.А.Жабборов Ветеринария ва чорвачиликни ривожлантириш
давлат қўмитаси раисининг биринчи
ўринбосари
11. И. Каримов Экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш
давлат қўмитаси раисининг биринчи
ўринбосари
12. И.А. Хакимов Ўрмон хўжалиги давлат қўмитаси раисининг
биринчи ўринбосари
13. М.И. Рўзметов Ер ресурслари, геодезия, картография ва давлат
кадастри бўйича Давлат қўмитаси раисининг
ўринбосари
14. А.А. Кадирходжаев Давлат геология ва минерал ресурслар қўмитаси
раисининг биринчи ўринбосари
15. Ғ.А. Холжигитов Молия вазирлиги ҳузуридаги Давлат-хусусий
шерикликни ривожлантириш агентлиги
директори

- 16.** Лавозимига кўра Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши раисининг Иқтисодиёт ва тадбиркорликни ривожлантириш масалалари бўйича биринчи ўринбосари
- 17.** Лавозимига кўра Вилоят ҳокимларининг Иқтисодиёт ва тадбиркорликни ривожлантириш масалалари бўйича биринчи ўринбосарлари

